

10530

ՀԱՅԿ. ՆՍՌ ԱՆ. ՄՅԱՍՆԻԿՑԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱԿԱՆ
ԳՐԱԳՈՐԱՆ

ԳՐԱԳՈՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

2. ՄԻԼՎԱՆՑԱՆ

**ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ - ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ**

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՉԵՈՆԱՐԿ

021
ԵԴ-48

ԵՐԵՎԱՆ

22 MAY 2009

ՀԱՅԿ. ՍՍՌ ԱՎ. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

021
4-48

Հ. ՍԻՎԱՆՅԱՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԶԵՆՆԱՐԿ
ՊՐ. 3

(Օգնություն մասսայական գրադարանի աշխատողին)

Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1 9 6 4

О 24
И—48

Խմբագիր՝ Հ. Կ. Կոստիկյան

ГОСУДАРСТВЕННАЯ РЕСПУБЛИКАНСКАЯ БИБЛИОТЕКА
АРМ, ССР. ИМ. А. Ф. МЯСНИКЯНА
МЕТОДИЧЕСКИЙ ОТДЕЛ БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЯ

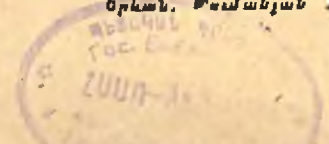
А. Г. СИЛЬВАНЯН
ПРОПАГАНДА ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ
ЛИТЕРАТУРЫ В БИБЛИОТЕКЕ

(практическое пособие)
Вып. 3
Редактор: Г. К. Костикиян
(На армянском языке)
Ереван—1964

Տեխ. խմբագիր՝ Հ. Մարտիրոսյան
Վերստ. սրբ. Ա. Վևորյան

Վ.Ֆ. 06498 Գատիկեր № 3425 Տիրաժ 100
Հանձնված է արտադրության 25/Х 1964 թ.:
Ստորագրված է արտադրության 12/ХІ 1964 թ.:
Թուղթ՝ 84×108¹/₃₂ Տպագր. Յ,5 մամ., հրատ. 4,3 մամ.:
Գինը 20 կ.

Հայկական ՍՍՌ Միևիտորների սովետի մամուլի պետական կոմիտեի
պոլիգրաֆարգույնաբերության գլխավոր վարչության № 6 սպարան,
Երևան, Թումանյան № 51.

47800-64

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Սովետական գրագարանը հանդիսանում է Կոմունիստական պարտիայի և Սովետական պետության ակտիվ օգնականը գաղափարական նշխատանքի և աշխատավորների կոմունիստական դաստիարակության բնագավառում:

Կոմունիստական պարտիան կարևոր նշանակություն է տալիս սովետական մարդու մատերիալիստական աշխարհայացքի ձևավորմանը, հոգ է տանում այն մասին, որ պետի մարքսիզմ-լենինիզմի գաղափարներին տիրապետեն ժողովրդական լայն մասսաները:

ՍՄԿՊ Կենտրոնական Կոմիտեի «Երկրում գրագարանային գործի վիճակի և նրա բարելավման միջոցների մասին» 1959 թ. որոշման մեջ ասված է, որ «Գրագարանները պետք է դառնան քաղաքական, հանրակրթական, գիտա-տեխնիկական, գյուղատնտեսական և պրոֆեսիոնալ գիտելիքների մասսայական պրոպագանդայի իսկական կենտրոններ, պարտիական կազմակերպությունների հենակետերը՝ աշխատավորների կոմունիստական դաստիարակության գործում»¹:

Հանարակական-քաղաքական թեմաներով գրքերի, բրոշյուրների, ժուռնալների ու թերթերի պրոպագանդան մեծ տեղ է գրավում գրագարանի աշխատանքում: Սովետական մարդիկ հետաքրքրվում են մեր երկրի քաղաքական կյանքով, ակտիվորեն մասնակցում են կոմունիստական հասա-

¹ ՍՄԿՊ Կենտրոնական Կոմիտեում, Երկրում գրագարանային գործի վիճակի և նրա բարելավման միջոցների մասին—«Լենինյան ուղիով», 1959, № 11, էջ 68:

րակութեան կառուցման գործին: Յուրաքանչյուր մարդ, որ ղինված է մարքս-լենինյան աշխարհայացքով, համոզված է կոմունիզմի հաղթանակի մեջ:

Պարտիայի 20-րդ համագումարից հետո սովետական մարդկանց մոտ զգալիորեն աճել է ձգտումը տիրապետելու մարքսիզմ-լենինիզմին, խորը և բաղմակողմանիորեն ուսումնասիրելու Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները:

Միևնույն ժամանակ բարձրացել է ընթերցողների հետաքրքրությունը և պահանջը հասարակական-քաղաքական բաղմամբիվ արդիական թեմաների նկատմամբ: Նրանք սիրով ուսումնասիրում են Գիտական կոմունիզմի պրոբլեմները, կոմունիստական դաստիարակության, բարոյականության, էկոնոմիկայի, միջազգային դրություն, պատմության, փիլիսոփայության, Սովետական Միության արտաքին ու ներքին քաղաքականության վերաբերյալ հարցերը: Ընթերցողները մեծ հետաքրքրություն են հանդես բերում հատկապես այն դրքերի նկատմամբ, ուր խոսվում է Սովետական Միության կոմունիստական պարտիայի, կոմունիզմ կառուցող սովետական ժողովրդի: ՍՍՌՄ կոմունիստական շինարարության խնդիրների ու նվաճումների մասին, ինչպես նաև սոցիալիստական երկրների հաշտությունների մասին:

Հասարակական-քաղաքական գրականության ընթերցանությունը պետք է օժանդակի բնության և հասարակության զարգացման հիմնական օրենքների, կոմունիստական պարտիայի քաղաքականության, գիտական հիմունքների ըմբռնմանը:

Նոր մարդու դաստիարակության գործում, կոմունիստական կուլտուրայի ձևավորման գործում հսկայական նշանակություն ունեն արվեստը, գրականությունը, կուլտուր-լուսավորական հիմնարկները, այդ թվում գրադարանները:

Գրքի պրոպագանդայի հիմնական օջախը գրադարանն է: «Առաջին հայացքից համեստ է գրադարանավարի դերը, — ասաց իր ղեկուցման մեջ Լ. Ֆ. Իլյիչովը: Սակայն նրանից ինչքան շատ բան է կախված մարդկանց դաստիարակության

գործում: Ի՞նչ գիրք նա կհանձնարարի, ինչի՞ մասին և ինչպես կգրուցի ընթերցողի հետ, արդյո՞ք ընթերցողների կոնֆերանս կանցկացնի՞ սրանք բոլորը ոչ թե տեխնիկական, այլ գաղափարական մեծ հարցեր են: Չէ՞ որ գրադարանների ընթերցողները ավելի քան հարյուր միլիոն են»¹:

Գրադարանավարի ուժն էլ հենց այն պետք է լինի, որ կարողանա թափանցել ընթերցողի մտքի ու սրտի մեջ: Գաղափարական աշխատանքի ուժալ սրդյունքը պետք է տեսնել այն բանում, թե ինչպիսի տնտեսական, արտադրական բարձր ցուցանիշների են հասել այն կուլեկտիվների անդամները, որտեղ գտնվում են գրադարանները: Կոմունիզմն ու աշխատանքը, դաստիարակությունն ու աշխատանքը, անբաժան են իրարից: Մեզ մոտ նյութական բարիքների ստեղծումը, աշխատանքը, գաղափարական դաստիարակչական խոր բնույթ ունեն:

Գրադարանավարներին անհրաժեշտ է սերտ կապ պահպանել արտադրության աշխատողների հետ, գրքի ակտիվ պրոպագանդայով նպաստել բանվորների, կոլանտեսականների, ինտելիգենցիայի հանրակրթական, քաղաքական, կուլտուրական և գիտատեխնիկական մակարդակի բարձրացմանը:

Գրադարանները պետք է լայն պրոպագանդա ծավալեն մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնագիրների աշխատությունների, պարտիայի և կառավարության որոշումների, կոմունիզմի կառուցման ծրագրի, ժամանակակից ակտուալ հարցերի վերաբերյալ գրականության շուրջը, այն գրքերի վերաբերյալ, որոնք օժանդակում են ընթերցողների մատերիալիստական աշխարհայացքի և կոմունիստական բարոյականության նորմաների ձևավորմանը, օգնում են նրանց ծանոթանալու գիտության և արտադրության առաջավոր փորձի նվաճումներ:

¹ Լ. Ֆ. Իլյիչով, Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Ձեկուցում ՍՄԿՊ Կենտրոնական կոմիտեի պլենումում, 1963 թ. հունիսի 18-ին: Նր., Հայպետհրատ, 1963. էջ 81:

րին, ինչպես նաև դասական ու սովետական գեղարվեստական գրականության լավագույն երկերին:

Հասարակական-քաղաքական գրականության պրոպագանդան պետք է լինի նպատակասլաց, կոնկրետ և գործուն: Անհրաժեշտ է գրքերն ակտիվորեն հանձնարարել ընթերցողներին, արագորեն արձագանքել ժամանակակից հուզող հարցերին, գրքի պրոպագանդան հմտորեն զուգակցել կոմունիստական շինարարության կոնկրետ խնդիրների հետ, կյանքի հետ:

Գրադարանավարը ձգտում է, որպեսզի աշխատավորները ոչ միայն ընթերցեն գրքեր, ժուռնալներ և թերթեր, այլև հասնել այն բանին, որ այդ ընթերցանությունը տա իր կոնկրետ արդյունքը, օժանդակի արտագրական պլանների կատարմանը, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության հետագա վերելքին:

Գրադարանի ընթերցողների թվում քիչ չեն այնպիսիք, որոնք ուսումնասիրում են Մարքսի, Էնգելսի, Լենինի աշխատությունները, պարապում են քաղաքական լուսավորության ցանցում, սովորում են բարձրագույն և միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում, զբաղվում են քաղաքական ինքնակրթությամբ: Գրադարանի ընթերցողների թվում կան նաև պրոպագանդիստներ, ագիտատորներ, դասախոսներ, սովետական և պարտիական աշխատողներ, մանկավարժներ, իրավաբաններ, տնտեսագետներ, որոնք հաճախ են դիմում գրադարանավարին հասարակական-քաղաքական գրականության պահանջներով:

Ընթերցողները մեծ սիրով են կարդում Մարքսի, Էնգելսի, Լենինի մասին նշած գրականությունը, ինչպես նաև հանրամատչելի գրքեր նվիրված ՍՄԿՊ պատմության տարբեր ժամանակաշրջաններին, միջազգային քաղաքականությանը, մեր երկրում կոմունիզմի կառուցման հարցերին:

Միշտ չէ, որ գրադարանավարին հաջողվում է հանձնարարել ցանկացած հասարակական-քաղաքական գիրքը: Անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ընթերցողի նկատմամբ կիրառել ան-

հատական մոտեցման և ուսումնասիրման սկզբունքը, որի հիմքում պետք է դրվի՝ պրուցքը ընթերցողի հետ: Այս գործում շպետք է ցուցաբերել շտապողականություն, այդ պրուցքեր երկարատև համառ աշխատանք է պահանջում: Գրադարանավարը պետք է լինի համբերատար, ունենա մանկավարժական սակտ և ձգտում առաջադրված նպատակին հասնելու համար:

Հասարակական-քաղաքական գրականության պրոպագանդան ճիշտ կաղմակերպելու համար անհրաժեշտ է նախ և առաջ ուսումնասիրել ընթերցողների պահանջները, նրանց հետաքրքրասիրության շրջանակները, ընթերցանության նըպատակը, ինչպես նաև ընթերցողների քաղաքական և կրթական պատրաստականության մակարդակը, գրքի հետ ինքնուրույն աշխատելու ունակությունները: Հասարակական-քաղաքական գրականության պրոպագանդան ի վերջո պետք է նպաստի աշխատավորների կոմունիստական աշխարհայացքի ձևավորմանը, սովետական մարդկանց գիտակցության ու վարքագծի մեջ անցյալի մնացուկների հաղթահարմանը, աշխատանքային դաստիարակության գործին, ինչպես նաև ժողովրդի կրթության ու կուլտուրայի բարձրացմանը:

✓ Գրադարանում անհրաժեշտ է ունենալ հասարակական-քաղաքական այնպիսի գրքեր, որոնք կընդլայնեն մարդկանց իմացությունը կյանքի ու բնության օրենքների վերաբերյալ, կօգնեն ավելի խորը ճանաչելու և սիրելու մեր հայրենիքը:

Այն գիրքը, որն օգնում է մարդուն ընդլայնելու իր մտահորիզոնը, հարստացնելու իր գիտելիքների պաշարը, օգնում է աշխատավորին հմտանալու բնորոշ մասնագիտության մեջ և գիտակցաբար ու ակտիվորեն մասնակցելու կոմունիստական շինարարությանը, — հենց այդ գիրքն էլ հարկավոր է համակողմանիորեն դարգացած, կրթված և քաղաքականապես կոիված սովետական մարդուն:

Օգտագործելով գրքի պրոպագանդայի փորձված ձևերն ու մեթոդները, գրադարանավարները պետք է ստեղծագործաբար մոտենան իրենց աշխատանքին և կիրառեն գիրքը ընթերցողներին մոտեցնելու նոր, առաջադեմ մեթոդներ:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՖՈՆԴԵՐԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄԸ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

Հասարակական-քաղաքական գրականության ֆոնդերը լավագույն կերպով բացահայտելու նպատակով գրադարանները պետք է համարձակորեն կիրառեն գրադարանային աշխատանքի պրակտիկայում լայն կիրառում գտած բաց գրադարանների սխեմանը, որի պայմաններում ընթերցողները մոտիկից և անձամբ ծանոթանում են գրքերի հետ դարակների մոտ: Բացահայտելով գրքային ֆոնդերը ընթերցողների առաջ, գրադարանը դրանով իսկ բարձրացնում է գրքի տացքը, տարբեր բնագավառների վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան և ավելի նպատակասլաց է դարձնում ընթերցողի հետ տարվող աշխատանքը:

Հասարակական-քաղաքական գրականությունը բացահայտելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել գրքերի արդիականությունը, թեմատիկայի առավել լայն ընդգրկումը, նպատակասլացությունը:

Հասարակական-քաղաքական գրականությունն ընդգրկում է բաղմաթիվ հարցեր, օրինակ՝ Մարքս-լենինյան տեսության, ՄՍՌՄ հասարակական-քաղաքական կարգի, Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի, Համամիութենական լենինյան երիտասարդական միության, ՄՍՌՄ և ընդհանուր պատմության, արտասահմանյան երկրների պատմության, տնտեսական աշխարհագրության, միջազգային դրույթան, ՄՍԽՄ-ում կոմունիստական շինարարության, սովետական մարդկանց ստեղծագործ աշխատանքի, կոմունիստական դաստիարակության, ժողովրդական դեմոկրատիայի երկր-

ներում սոցիալիզմի կառուցման, կապիտալիստական երկրների աշխատավորների կյանքի և այլ հարցերի վերաբերյալ գրականությունը:

Գրադարանները կարող են զանազան թեմաների վերաբերյալ կազմակերպել դրքային ցուցահանդեսներ, բաց գրադարաններ, հաշվի առնելով ընթերցողների առանձին խմբերի պահանջները և նրանց հետաքրքրասիրության շրջանակները: Գրքերի բաց դարակների, ստենդների վրա ցուցադրվում են այնպիսի գրքեր, որոնք բազմակողմանիորեն կլուսաբանեն տվյալ թեման: Առաջին հերթին ցուցադրվում են Մարքսի, Էնգելսի, Լենինի աշխատությունները, պարտիական փաստաթղթերը և տվյալ հարցի կամ թեմայի հետ առնչվող մյուս գրքերը:

Հասարակական-քաղաքական գրականության հետ միասին անհրաժեշտ է ընթերցողների ուշադրությանը ներկայացնել նաև քաղաքական պարբերական մամուլը, ուր հրատարակվում են շատ արժեքավոր հոդվածներ մեր երկրի քաղաքական կյանքի, ներքին և արտաքին քաղաքականության, միջազգային հարցերի վերաբերյալ: Օրինակ, «Коммунист», «Политическое самообразование», «Вопросы истории КПСС», «Լենինյան ուղիով», «Агитатор», «Ագիտատորի բլոկնոտ», «Международная жизнь», «Новое время» և այլն: Իհարկե գրադարանավարը չպետք է սահմանափակվի միայն մամուլի նյութերի ցուցադրումով, անհրաժեշտ է ընթերցողներին հանձնարարել ժուռնալներում և թերթերում գետնողված այն հոդվածները, որոնք կարող են որոշակի հետաքրքրություն ներկայացնել ընթերցողների տվյալ խմբի համար: Այդ ցուցահանդեսներում և թեմատիկ բաց գրադարաններում լայնորեն ներկայացվում են հանձնարարական մատենագիտական ցանկեր և մեթոդական նյութեր:

Հասարակական-քաղաքական գրականության ֆոնդը բացահայտելու նպատակով գրադարանավարը կարող է ցուցադրել գրքեր, բրոշյուրներ և պարբերական մամուլի հոդվածներ հետևյալ թեմաների շուրջը:

Վ. Ի. Լենինը մեր պարտիայի ու Սովետական պետու-
թյան ստեղծողն ու ղեկավարն է:

Պարտիան մեր հաղթանակների կազմակերպիչն է:

Կոմունիստական հասարակության կառուցման լենին-
յան սլանը:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիան
մեզ տանում է գեպի կոմունիզմ:

Ինչ տվեց Հոկտեմբերը հայ ժողովրդին:

Պետությունը — այդ մենք ենք:

Կոմունիզմի կառուցման մարտական ծրագիրը:

Կոմունիստական պարտիայի հերոսական ուղին:

Մեր ուժը պարտիայի և ժողովրդի միասնության մեջ է:

Ժողովրդական դեմոկրատիայի երկրներում:

Յոթնամյակի կառույցներում:

Մեր փարոսները:

Կոմունիզմը և աշխատանքը:

Միջազգային կոմունիստական շարժումը և պրուլետա-
րական ինտերնացիոնալիզմը:

Կոմունիզմը ժողովուրդների խաղաղությունն ու եր-
ջանկությունն է:

Վ. Ի. Լենինի և նրա զինակիցների մասին:

Մեր հայրենիքի հարստություններն ու նվաճումները:

Կոմունիզմ կառուցողների հերոսական գործերը:

Ինչ կարդալ ՍՄԿՊ-ի մասին:

Օգնություն Վ. Ի. Լենինի աշխատություններն ինքնու-
րույն ուսումնասիրողներին:

Կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաների առաջա-
վոր փորձը:

Ինչ կարդալ սովետական փառապանծ բանակի մասին:

Խաղաղությունը կհաղթի պատերազմին:

Վ. Ի. Լենինը կոմունիստական դաստիարակության
մասին:

Աշխարհի երիտասարդության պայքարը հանուն խա-
ղաղության:

ՍՍՌՄ ժողովուրդների մեծ ու անխախտ բարեկամու-
թյունը և այլն:

Ինչ խոսք, որ գրադարանավարները չպետք է սահմանա-
փակվեն միայն նշված թեմաներով: Այդ գործում գրսևորվե-
լու է գրադարանի աշխատողների քաղաքական պատրաստա-
կանությունը, նրանց նախաձեռնությունը:

Թեմաները ընտրելիս շատ կարևոր է հաշվի առնել ընթեր-
ցողների պահանջները, նրանց ցանկությունները: Հանձնա-
րարվում է թեմատիկ բաց ցուցափեղկերի, գարակների և
ստենդների վրա ցուցադրել կրկնօրինակ գրքերը, որպեսզի
հիմնական ֆոնդերում չխախտվի գրականության սիստեմա-
տիկ դասավորությունը, գրքերի դասավորման կարգը: Այս
աշխատանքում պետք է ներգրավել ակտիվին՝ մասնագետ
ընթերցողներին:

Հասարակական-քաղաքական գրականության ֆոնդը բա-
ցահայտելիս գրադարանավարը ձգտում է բավարարել ըն-
թերցողների բոլոր խմբերի պահանջները:

Հանձնարարվում է ցուցադրվող հասարակական-քաղաքա-
կան գրքերի համար կազմել համառոտ անոտացիաներ:

**ՄԱՐԶՍԻՉՄ-ԼԵՆԻՆԻՉՄԻ ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐԻ
ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ**

Մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների աշխատությունների պրոպագանդայի ընթացքում անհրաժեշտ է ղեկավարվել գաղափարական աշխատանքների վերաբերյալ Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի որոշումներով: ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1963 թ. հունիսյան սլենումի որոշման մեջ ասված է, որ «Մասսաներին կոմունիզմի ողով զաստիարակելու հիմքը կազմում են Կ. Մարքսի, Ֆ. էնգելսի և Վ. Ի. Լենինի անմահ ստեղծագործությունները, ՍՄԿՊ ծրագիրը, մեր պարտիայի փաստաթղթերը»:

Պարտիան պահանջում է որպեսզի մարքսիզմ-լենինիզմի տեսության պրոպագանդան զրազարաններում սերտորեն կապվի կոմունիստական շինարարության պրակտիկ խնդիրների հետ և այն նպաստի կոմունիզմի նյութա-տեխնիկական բաղադրի ստեղծման հետ կապված կենսական հարցերի լուծմանը:

Մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների աշխատությունների ուսումնասիրումը օգնում է խոր կերպով հասկանալ հասարակության զարգացման օրենքները, ափիլի պարզ տեսնել հեռանկարները, սովետական մարդկանց մեջ ամրապնդել հավատը զեսլի կոմունիզմի հաղթանակը:

Գրադարանավարները կարող են լայնորեն օգտագործել գրքի ցուցադրական և բանավոր պրոպագանդայի փորձված ձևերը՝ գրքային ցուցահանդեսները, գրադարանային պլակատները, թեմատիկ բաց գրադարակները, պատկերազարդ ալբոմ-

ները, գրքի տեսութունները, թեմատիկ երեկոները, զրույցները և այլն:

Մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների կյանքի ու ուսույց-ցիոն գործունեությանը նվիրված մասսայական միջոցառումներ կարելի է կազմակերպել հետևյալ թեմաների վերաբերյալ.

Գիտական կոմունիզմի հիմնադիրներ Կ. Մարքսի և Ֆ. էնգելսի կյանքն ու գործունեությունը:

Մեծ և սրտառու բարեկամություն (էջեր Կ. Մարքսի և Ֆ. էնգելսի կյանքից):

Վ. Ի. Լենինը Մարքսի և մարքսիզմի մասին:

Մարքսիզմ-լենինիզմի գաղափարներն ապրում ու հաղթանակում են:

Ինչ կարգալ Կ. Մարքսի և Ֆ. էնգելսի մասին:

Ինչ կարգալ Վ. Ի. Լենինի մասին:

Վ. Ի. Լենինը — Կոմունիստական պարտիայի և սովետական պետության հիմնադիր ու ղեկավար:

Լենինը և հայ ժողովրդի ազատագրումը:

Լենինիզմը կոմունիզմի հաղթանակի համար մղվող պայքարի մեծ գորշն է:

Լենինիզմի ուղիով զեսլի կոմունիզմ:

Անհրաժեշտ է զրազարանում ունենալ մեթոդական պլակատներ, որոնք ցույց կտան մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների առանձին աշխատությունների ուսումնասիրման հաջորդականությունը, ինչպես օրինակ՝

Ինչպես ուսումնասիրել ՍՄԿՊ ծրագիրը:

Օգնություն Կ. Մարքսի և Ֆ. էնգելսի աշխատություններն ուսումնասիրողներին:

Օգնություն Վ. Ի. Լենինի աշխատություններն ուսումնասիրողներին:

Ինչպես ուսումնասիրել և կոնսպեկտավորել գիրքը և այլն:

Գրադարանավարներին օգնելու նպատակով ստորև նշենք Մարքսի, էնգելսի և Լենինի կյանքի ու ուսույցի գործունեության մասին մի քանի կարևոր հրատարակություններ:

ԿԱՐԼ ՄԱՐՔՍԻ ՄԱՍԻՆ

Էնգելս Ֆ. Կարլ Մարքս: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 27 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կարլ Մարքս: (Համառոտ կենսագրական ուրվագիծ մարքսիզմի շարադրանքով): Եր., Հայպետհրատ, 1957. 51 էջ:

Լենին Վ. Ի. Մարքս, էնգելս, մարքսիզմ: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 654 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կարլ Մարքս և Ֆրիդրիխ էնգելս: Եր., Պետհրատ, քաղաքակ. հրատ., 1939. 70 էջ:

Լենին Վ. Ի. Մարքսիզմի պատմական զարգացման մի քանի առանձնահատկությունների մասին: Կարլ Մարքսի ուսմունքի պատմական բախտը: Մարքսիզմի հրեք աղբյուրներն ու բաղկացուցիչ մասերը: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 25 էջ:

Հիշողություններ Մարքսի և էնգելսի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 465 էջ: (ՍՄԿՊ Կենտկոմին կից Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտ):

Մերինգ Ֆրանց: Կարլ Մարքս: Նրա կյանքի պատմությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 839 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի պատմություն: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 938 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիր: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 174 էջ:

Վիլզոպ Լ. Ն. և Սուխոտին Յա. Լ. Մեծ և սրտառուչ բարեկամություն: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 218 էջ:

Քառամյան Հ. Գ. Կարլ Մարքսը և իր երեխաները: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 147 էջ:

ՖՐԻԳՐԻԵ ԷՆԳԵԼՍԻ ՄԱՍԻՆ

Լենին Վ. Ի. Մարքս, էնգելս, մարքսիզմ: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 654 էջ:

Լենին Վ. Ի. Ֆրիդրիխ էնգելս: Եր., Հայպետհրատ, 1954. 17 էջ:

Հիշողություններ Մարքսի և էնգելսի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 465 էջ:

Ստեպանովա Ն. Ա. Ֆրիդրիխ էնգելս: (Կյանքն ու գործունեությունը): Եր., Հայպետհրատ, 1960. 364 էջ:

Վիլզոպ Լ. Ն. և Սուխոտին Յա. Լ. Մեծ և սրտառուչ բարեկամություն: (էջեր Կարլ Մարքսի և Ֆրիդրիխ էնգելսի կյանքից): Եր., Հայպետհրատ, 1959. 218 էջ:

Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԻ ՄԱՍԻՆ

Վ. Ի. Լենին: Կենսագրություն: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 790 էջ:

Հիշողություններ Վլադիմիր Իլյիչ Լենինի մասին: Հտ. 1—3, Եր., Հայպետհրատ, 1957—1962. (ՍՄԿՊ Կենտկոմին կից Մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի հայկական ֆիլիալ): Հառազատների հիշողությունները Վ. Ի. Լենինի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1956. 247 էջ:

Յոնչ-Բոուկի Վ. Վլադիմիր Իլյիչը ընտանիքում: «Հիշողություններ Վլադիմիր Իլյիչ Լենինի մասին» գրքում: Հտ. 1, Եր., Հայպետհրատ, 1957. էջ 625—628:

Գիլ Ս. Կ. Վեց տարի Վ. Ի. Լենինի հետ. Վ. Ի. Լենինի անձնական շոֆերի հիշողությունները: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 126 էջ:

Գուրկի Մ. Վ. Ի. Լենին: (Հիշողություններ): Եր., Հայպետհրատ, 1960. 56 էջ:

Լուևաչարսկի Ա. Վ. Պատմվածքներ Լենինի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 40 էջ:

Կոլոնտայ Ա. Մ. Հուշեր Իլյիչի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 10 էջ:

Կուլաքսկայա Ն. Կ. Վ. Ի. Լենինի մասին հիշողությունները: 1893—1898 թթ.:— Աքսորում 1898—1901 թթ.: «Հիշողություններ Վլադիմիր Իլյիչ Լենինի մասին» գրքում: Հտ. 1: Եր., Հայպետհրատ, 1957. էջ 94—126:

Կրուսյակայա Ն. Կ. Լենինը որպես պրոպագանդիստ և ագիտատոր: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 39 էջ:

Մյասնիկյան Ա. Ֆ. Իմ հանդիպումները ընկեր Լենինի հետ: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 23 էջ:

Մյասնիկյան Ա. Ֆ. Իմ հանդիպումները Լենինի հետ: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 15 էջ:

Ուլյանովա Ա. Ի. Իլյիշի մանկական և դպրոցական տարիները: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 41 էջ:

Ցեակին Կ. Հիշողություններ Լենինի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 55 էջ:

Վոլին Վ. Մ. Վ. Ի. Լենինը Պոլոտյեում: 1870—1893: Եր., Հայպետհրատ, 1956. 139 էջ:

Ֆոտիևա Լ. Ա. Ինչպես էր աշխատում Վ. Ի. Լենինը: Եր., Հայկ. ՍՍՌ քաղ. և գիտ. գիտելիքների տարածման ընկ-թյուն, 1957. 36 էջ:

Ֆոտիևա Լ. Ա. «Հիշողություններ Վլադիմիր Իլյիշ Լենինի մասին» գրքում, հտ. 2, Եր., Հայպետհրատ, 1958. էջ 254—277:

Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԻ ԵՐԿԵՐԻ ԵՎ ՆՐԱ ԿՅԱՆՔԻ ՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Հասարակական-քաղաքական գրականության պրոպագանդան գործում գրադարանավարներն առանձնահատուկ տեղ պետք է տան կոմունիստական պարտիայի և աշխարհում առաջին Սովետական Սոցիալիստական պետության ստեղծող Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների, նրա մասին եղած գրականության պրոպագանդային:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի 22-րդ համագումարի, պարտիայի Կենտրոնական կոմիտեի պլենումների որոշումները, ՍՍՄԹ ժողովրդական տնտեսության զարգացման հոյակապ խնդիրները, — հազեցված են մեր երկրում կոմունիզմի կառուցման լենինյան գաղափարներով:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների խորը և բազմակողմանի ուսումնասիրումը ընթերցողների կողմից հնարավորություն կտա ավելի լավ ըմբռնելու պարտիայի կողմից ձեռնարկված միջոցառումները և դրանք հաջողությամբ կենսագործելու կյանքում:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների պրոպագանդան գրադարաններում անհրաժեշտ է տանել սխտեմատիկորեն ու պլանային:

Ամենից առաջ պրադարանավարը պետք է ստուգի, թե իր Ֆոնդում ինչպես են ներկայացված Լենինի աշխատությունները, նրա երկերի ժողովածուները, նրա մասին եղած գրականությունը և մատենագիտական ցանկերը:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները հաջողությամբ պրոպագ-

47800-64

զանգեկու համար նախ և առաջ անհրաժեշտ է, որպեսզի զրազարանավարներն իրենք ուսումնասիրեն Վ. Ի. Լենինի երկերը:

Ք Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների ուսումնասիրման հիմնական մեթոդը անհատական աշխատանքն է: Ընթերցանության և Լենինի աշխատությունների ուսումնասիրման համար անհրաժեշտ է ամենից առաջ սովորել Լենինից: Վլադիմիր Իլյիչը կարողանում էր հարցը ուսումնասիրել խորը կերպով, իր բոլոր կողմերով: Նա նշումներ էր անում, զրի առնում առանձին քաղվածքներ, կազմում կոնսպեկտներ:

4. Մարքսի և Ֆ. էնգելսի աշխատությունների ուսումնասիրման ժամանակ Լենինը հատուկ ուշադրություն էր դարձնում սխառեմատիկ և սլանային ընթերցանության վրա:

Վլադիմիր Իլյիչը «Պետության մասին» 1919 թ. Սվերդլովի համալսարանում ուսանողության համար կարդացված դասախոսության ժամանակ էնգելսի «Ընտանիքի, մասնավոր սեփականության և սեռության ծագումը» աշխատությունը ուսումնասիրման հանձնարարելիս ասել է. «Չպետք է շփոթվել, եթե այդ աշխատությունը կարդալիս միանգամից չհասկանաք: Դա զրեթե երբեք ոչ մի մարդու հետ չի պատահում: Սակայն հետադադում վերադառնալով նրան, երբ հետաքրքրություն կարթնանա, ձեզ կհաջողվի հասկանալ նրա գերակշռող մասը, եթե ոչ բոլորն ամբողջությամբ»¹:

Վ. Ի. Լենինը խորհուրդ էր տալիս՝ «նշել անհասկանալի կամ մութ տեղերը, զրանց երկրորդ, երրորդ և չորրորդ անգամ անդրադառնալու համար, որպեսզի այն, ինչ մնացել է անհասկանալի, լրացվի և էլ ավելի պարզվի այնուհետև, հետագայում, ինչպես ընթերցանությամբ, այնպես էլ առանձին դասախոսությունների ու գրությունների միջոցով... Ինչ անհասկանալի է առաջին անգամ կարդալիս, հասկանալի կդառնա կրկնակի ընթերցանության ղեկավարում...»²

¹ Վ. Ի. Լենին, Երկեր, հտ. 29, էջ 582:

² Վ. Ի. Լենին, Երկեր, հտ. 29, էջ 578—579:

Լենինի այս խորհուրդները, որ վերաբերում էր առաջին անգամ մարքսիստական գրականությունն ուսումնասիրողներին, կարող են օգտավետ լինել հենց իրեն՝ Վլադիմիր Իլյիչի երկերը ուսումնասիրողներին:

Ք թե ինչպես պետք է ուսումնասիրել Լենինի երկերը շատ արժեքավոր խորհուրդներ է տալիս Ն. Կ. Կրուպսկայան իր հետևյալ հոդվածներում՝ «Այն հարցի առթիվ, րե ինչպես պետք է կարդալ Լենինին»¹, և «Վ. Ի. Լենինի երկերի ուսումնասիրության հարցի շուրջը»²:

Այս առթիվ Ն. Կ. Կրուպսկայան գրում է՝ «Ընթերցողը Լենինի՝ որևէ պատճառով իրեն հետաքրքրող այս կամ այն հոդվածը կարդալիս պետք է նախապես ծանոթ լինի մի շարք հարցերի: Նա ամենից առաջ պետք է ուշադրության առնի, թե ե՞րբ է գրվել հոդվածը (թվականը, ամիսը), լեզու, անլեզու ժուռնալի կամ թերթի համար (այս վերջինը ազդում է լեզվի և թեմայի մեկնաբանության բնույթի վրա): Ապա անհրաժեշտ է, որ ընթերցողը հասկանա, թե ինչու հատկապես սույն պահին է Լենինը հոդվածը գրել տվյալ թեմայով, ո՞ւմ է դիմում հոդվածում և ի՞նչ նպատակ է հետապնդում այդ հոդվածով: Որպեսզի ընթերցողը ի վիճակի լինի պատասխանել այդ հարցերին, պետք է անպայման ուսումնասիրի լուրջաբանչուր հատորի վերջում ղետեղված «Իրադարձությունների տարեգրության» այն մասը, որ վերաբերում է տվյալ ժամանակամիջոցին:

Ինչ վերաբերում է երկրորդ թեմային՝ թե ինչպես ուսումնասիրել այս կամ այն հարցի լուսաբանումը Լենինի կողմից, ապա այստեղ անհրաժեշտ է վերցնել հոդվածներ, որոնք այդ հարցը մեկնաբանում են դանազան շրջաններում և այդ հոդվածները համեմատել, ցույց տալ, թե մեկ հոդվածը մյուսից ինչո՞վ է տարբերվում, թե ի՞նչ նոր տեսակետից է նրան մոտենում Լենինը, ինչպես նաև այն, թե ինչո՞ւ այդ հարցը

¹ Ն. Կ. Կրուպսկայա: Գրադարանային գործի մասին: Ժողովածու Եր., 1961, էջ 594—597:

² Ն. Կ. Կրուպսկայա: Գրադարանային գործի մասին: Ժողովածու Եր., 1961, էջ 598—605:

նախկինում նա շի գրեւ, այլ դնում է հենց տվյալ պահին...
անհրաժեշտ է, որպէսզի ընթերցողին ցույց տրվի, թե ինչ է
նշանակում հարցը վերցնել իր վարձացման ընթացքում, իր
բոլոր կապերով ու միջնորդավորումներով:

Երրորդ հարցն էլ այն է, թե ինչպե՞ս պետք է այս կամ այն
դարաշրջանն ուսումնասիրել ըստ Լենինի երկերի: Այստեղ
դարձյալ պետք է գիմել «Իրադարձությունների տարեգրու-
թյանը» և որեւէ դարաշրջանի ֆոնի վրա ցույց տալ, թե
Լենինի այդ ժամանակաշրջանի հոգիվածների ցուցակը ի՞նչ
հարցեր կարող է պարզել, ի՞նչ հարցեր են նրան առանձնա-
պես հուզել տվյալ դարաշրջանում, ո՞ր հարցերն է նա
առանձնապէս շեշտել, ինչպէս է նա այդ բոլոր հարցերն իրար
հետ կապակցել, ի՞նչ տեսակետից է նրանց մտակցել...»:

Այսպիսով կարելի է նկատել, որ Վ. Ի. Լենինի յուրա-
քանչյուր աշխատությունը, նրա յուրաքանչյուր ճառը, հոդ-
վածքը, անխղճիւրքեն կասկած են եղել ընթացիկ իրադարձու-
թյունների, պարտիայի գործունեության, բանվոր դասակար-
գի միջազգային պայքարի, Լենինի գործունեության հետ:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները խորը և ստեղծագործա-
բար ուսումնասիրելիս կարևոր է իմանալ, թե պատմական
ինչ իրադրությունների մեջ է առաջ քաշվել և գործել այս կամ
այն տեսական դրույթը, ինչ կոնկրետ պայմանների է վերա-
բերում այս կամ այն ընդհանրացումը կամ հետեւությունը, որ
Լենինն անում է իր աշխատություններում: Այդ նպատակի
համար անհրաժեշտ է օգտագործել ՍՄԿՊ պատմության նոր
դասագիրքը, Լենինի երկերի հատորներում զետեղված «Կյան-
քի և գործունեության տարիթվերը», Լենինի կենսագրությու-
նը, Վ. Ի. Լենինի մասին այլ գրքեր:

Վ. Ի. Լենինի աշխատություններն ուսումնասիրելիս գրա-
դարանավարներին և ընթերցողներին զգալի օգնություն կա-
րող են ցույց տալ «Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների ու նրա
մասին եղած գրականության պրոպագանդան գրադարաննե-
րում» մեթոդական և բիբլիոգրաֆիական նյութերի ժողովա-

ծուն»¹ և Հ. Կ. Կոստիկյանի «Հասարակական-քաղաքական
գրականության մատենագիտությունը»² ձեռնարկը:

Վ. Ի. Լենինի երկերը ուսումնասիրելիս, երբ պարզ է դա-
նում, թե տվյալ աշխատության մեջ Լենինը ինչ գաղափար-
ներ է առաջ քաշում և ինչ հետեւություններ է անում, գրադա-
րանավարը կատարում է առանձին գրառումներ, որոնցում
համառոտակի շարադրում է տվյալ աշխատության բովանդա-
կությունը, նրա նշանակությունը մեր օրերում: Ինչ խոսք, որ
այդ հանդամանքը շատ կարևոր է գրադարանային աշխա-
տողի համար, քանի որ նա պետք է անցկացնի դրույցներ
ընթերցողների տարբեր խմբերի հետ, կազմի գրականությամբ
հանձնարարական ցանկեր, կազմակերպի գրքի տեսություն-
ներ և գրքային ցուցահանդեսներ: Այդպիսի գրառումները
հնարավորություն են տալիս մի որոշ ժամանակից հետո ըն-
թերցածը վերականգնել հիշողության մեջ:

Վ. Ի. Լենինի աշխատություններն ուսումնասիրողներին
սկզբից անհրաժեշտ է հանձնարարել Լենինի ոչ մեծ և հան-
րամատչելի երկերը, ինչպէս օրինակ՝ «Աշխատավոր և շահա-
գործվող ժողովրդի իրավունքների դեկլարացիա», «Աշխա-
տավորուհիների միջազգային օրը», «Ինչ է Սովետական իշ-
խանությունը», «Ինչպէս կազմակերպել մրցությունը», «Զե-
կուցում շաբաթօրյակների մասին», «Երկտասարդության
միությունների խնդիրները», «Մեծ նախաձեռնություն», «Կոո-
պերացիայի մասին», «Էջեր օրագրից», «Պետություն և ու-
վելուցիա», «Սովետական իշխանության հերթական խնդիր-
ները», «Մեր ուսուցիչայի մասին», «Լավ է բիշ, բայց լավ» և
այլ աշխատություններ:

¹ Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների և նրա մասին եղած գրականու-
թյան պրոպագանդան գրադարաններում (Մեթոդ. և բիբլ. նյութեր
Վ. Ի. Լենինի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ): Եր., 1960. 86 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ
ԱԷ. Մյասնիկյանի անվ. պետ. ուսուց. գր-ն):

² Հ. Կ. Կոստիկյան, Հասարակական-քաղաքական գրականության մա-
տենագիտություն: Ուսումն. ձեռնարկ: Եր., 1964. 361 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ կուլտ.
մինիստր. կուլտ. լուս. վարչություն):

Լենինի մի շարք աշխատություններում լուսաբանվում են արդիական նշանակություն ունեցող հարցեր ինչպես օրինակ՝ Կամունիստական հասարակության Երկու փուլերի մասին («Պետություն և ռեւոլյուցիա»), Աշխատանքի եկամտամբ կոմունիստական վերաբերմունքի և արտադրականության բարձրացման մասին («Ինչպես կազմակերպել մրցությունը», «Մեծ նախաձեռնություն»), Երկրի ծանր ինդուստրիայի և էլեկտրիֆիկացիայի զարգացման վնասված և նշանակության մասին («Մեր արտաքին ու ներքին դրությունը և պարտիայի խնդիրները», «Միասնական տնտեսական պլանի մասին»), Գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման մասին («Կոոպերացիայի մասին», «Ճառ հողային բաժինների, շքավորության կոմիտեների և կոմունանների համառուսաստանյան առաջին համագումարում 1918 թ.»), Կուլտուրական ռևոլյուցիայի իրագործման մասին («Մեր ռեւոլյուցիայի մասին», «Երիտասարդության միությունների խնդիրները», «էջեր օրագրից», «Լավ է քիչ, բայց լավ):

Այդ հարցերի վերաբերյալ դրադարանավարները կարող են կազմակերպել գրքի տեսություններ, թեմատիկ ցուցահանդեսներ և դրույցներ:

Վ Գրադարանային աշխատողները պետք է լավ ծանոթ լինեն Վ. Ի. Լենինի այդ երկերի հետ, ինչպես նաև նրա աշխատությունների մի շարք թեմատիկ ժողովածուների հետ, որոնք լայն տարածում ունեն ընթերցողների մեջ և սիրով ընթերցվում են վերջիններիս կողմից:

Որպես օրինակ նշենք դրանցից մի քանիսը. Լենինը «Ազգային և աղդային-գաղութային հարցի մասին», «Բանվոր դասակարգի և գյուղացիության զաշինքի մասին», «Գրակալության մասին», «Երիտասարդության մասին», «Երկրի ծանր արդունաբերության և էլեկտրիֆիկացիայի զարգացման մասին», «Կուլտուրայի և արվեստի մասին», «Կոմունիստական դաստիարակության մասին», «Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեւոլյուցիայի մասին», «Պարտիայի միասնության մասին», «Պրոպագանդայի և ագիտացիայի մասին», «Պար-

տիական շինարարության մասին», «Սովետական պետական ասպարատի աշխատանքի մասին» և այլն: Այս թեմատիկ ժողովածուները մեծ օգնություն կարող են ցույց տալ պրոպագանդիստներին, պարտիական և քաղաքական լուսավորության ցանցի ունկնդիրներին, Մարքս-Լենինյան տեսությունն ինքնուրույն ուսումնասիրողներին, ուսանողներին:

Վ Գրադարան են գալիս տարբեր պատրաստականության ու տարբեր սահմանների տեր մարդիկ, սակայն նրանց բոլորին էլ հետաքրքրում է մարքսիզմ-Լենինիզմի հիմնադիրների աշխատությունները, որոնցում կարելի է գտնել բազմաթիվ հարցերի պատասխաններ: Գրադարանավարը պետք է լինի Լենինյան դադափարների, Վ. Ի. Լենինի երկերի ակտիվ պրոպագանդիստն ու ագիտատորը:

Լենինի երկերը, թեմատիկ ժողովածուները, առանձին աշխատությունները լայնորեն օգտագործվում են ընթերցողների կողմից: Բանվորը և կոլտնտեսականը, գիտնականը և ինժեները, ագիտատորն ու դասախոսը, պարտիական ու պետական ղեկավար աշխատողը, արտադրության առաջավորը ընթերցում և վերընթերցում են Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները:

Վ Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների պրոպագանդայի ընթացքում պետք է ընթերցողների հետ անհատական զրույցներ տանել գրքերի մասին: Եթե ընթերցողը բավականաչափ պատրաստված է, ապա նրան Վ. Ի. Լենինի սրևէ աշխատություն հանձնարարելիս անհրաժեշտ է նշել, թե պատմական որ ժամանակաշրջանի և ինչ կապակցությամբ է նա գրվել, ինչ նշանակություն է ունեցել: Նման ընթերցողին գրադարանավարը կարող է հանձնարարել նաև լրացուցիչ գրականություն՝ գրքեր, բրոշյուրներ, հոդվածներ Լենինի ավելի աշխատության մասին:

Ցածր պատրաստականություն ունեցող ընթերցողին սկզբում կարելի է հանձնարարել մեկ-երկու հետաքրքիր գրքեր Իլյիչի կյանքի մասին, ինչպես օրինակ՝ Ս. Գիլի «Վեցը տարի Վ. Ի. Լենինի հետ», Վ. Բոնչ-Բրուսիչի «Վ. Ի. Լենինը Պետրո-

գրադոմ և Մոսկվայում», Ալ. Մյասնիկյանի «Իմ հանդիպումները ընկեր Լենինի հետ», «Հարազատների հիշողությունները Վ. Ի. Լենինի մասին» և այլն: Հետագայում կարելի է խորհուրդ տալ կարդալու Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները: Վ. Ի. Լենինի որոշ աշխատությունների հանձնարարումը կարելի է հաջողությամբ կապակցել մեր երկրի ընթացիկ իրադարձությունների և կյանքի հետ, ինչպես նաև նշանավոր ու հիշարժան տարեթվերի հետ: Օրինակ՝ Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեվոլյուցիայի հերթական տարեդարձների նախապատրաստման և սոնակատարության անցկացման ժամանակաշրջանում ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել Վ. Ի. Լենինի հետևյալ աշխատությունները՝ «Ի՞նչ է Սովետական իշխանությունը», «Հոկտեմբերյան ռեվոլյուցիայի շրջամտյա տարեդարձի առթիվ» և այլն: Կանանց միջազգային օրվա՝ մարտի 8-ի առթիվ ընթերցող կանանց կարելի է ծանոթացնել Վ. Ի. Լենինի «Սովետական իշխանությունը և կնոջ դրությունը», «Աշխատավորուհիների միջազգային օրը» աշխատությունների հետ: Լենինյան օրերին հանձնարարվում է ընթերցողներին ծանոթացնել Վ. Ի. Լենինի «Կոոպերացիայի մասին», «Էօեր օրագրից», «Լավ է քիչ, բայց լավ» հոդվածների հետ, որոնք բովանդակում են Վ. Ի. Լենինի պատգամները:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների պրոպագանդան հետ միասին գրադարանները պետք է ընթերցողներին ծանոթացնեն մեծ առաջնորդի կյանքի ու դործունեության վերաբերյալ գրականության հետ:

Ընթերցողների մոտ մեծ մասսայականություն են վայելում գրքի պրոպագանդայի այնպիսի տարածված ձևեր ինչպիսիք են՝ բանավոր ամսագրերը, հարց ու պատասխանի երեկոները, «Լենինյան ընթերցումներ»-ը, ցուցահանդեսները, պլակատները, թեմատիկ բաց գրադարանները և հուշերի երեկոները:

«Լենինյան ընթերցումներ»-ի օրերին գրադարանը կազմակերպում է Լենինի մասին, նրա ուսմունքի մասին մի շարք դասախոսություններ, զրույց-ընթերցանություններ:

Բարձրաձայն ընթերցումները կազմակերպվում են ընթեր-

ցողների ոչ մեծ խմբերի համար, այն մարդկանց համար, որոնք դեռ չեն ուսումնասիրել Լենինի աշխատությունները և դեռևս պատրաստ չեն ինքնուրույն կերպով ձեռնամուխ լինելու գրան: Այդպիսի ընթերցումներ կարելի է կազմակերպել գրադարանում, շրջիկներում, բանվորական հանրակացարաններում, կուլտեստային բրիգադներում, ֆերմաներում, շինարարությունում և այլ վայրերում: Բարձրաձայն ընթերցումներն անց են կացնում ինչպես իրենք գրադարանավարները, այնպես էլ գրադարանի ակտիվիստները, ագիտատորները, պրոպագանդիստները: Այդպիսի ընթերցումների ժամանակ օգտագործվում են պլակատներ, ալբոմներ, ֆոտոնկարներ և այլ ցուցադրական նյութեր:

«Լենինյան ընթերցումներ»-ից հետո կարելի է ցուցադրել գեղարվեստական կինոնկար Լենինի մասին: Այդ կոմպլեքս միջոցառումներն անցկացնելիս պետք է ներգրավել ակումբի, կուլտուրայի տան աշխատողներին, ինչպես նաև ինքնագործ խմբերին ու առանձին կատարողներին:

Բարձրաձայն ընթերցումը սովորաբար սկսվում է ընթերցավարի նախաբանով, որի մեջ ունկնդիրներին համառոտակի տեղեկություն է տրվում, թե սվլյալ աշխատությունը երբ է գրվել ու ինչ նպատակով, որն է նրա հիմնական բովանդակությունն ու նշանակությունը: Լենինի այս կամ այն աշխատության ընթերցումից հետո անց է կացվում զրույց սվլյալ հարցի շուրջը, որի ընթացքում լսողներին անհրաժեշտ է ցույց տալ, թե ինչպես պետք է լենինյան մտքերով ու գաղափարներով ողեշնչված, պայքարել մեր այսօրվա խնդիրների կինսագործման, կոմունիստական հասարակության կառուցման համար: Այդպիսի զրույցը անկասկած զգալի օգնություն ցույց կտա ունկնդիրներին ավելի խորն ըմբռնելու ընթերցված նյութը: Խորհուրդ է տրվում զրույցներից հետո անցկացնել սվլյալ աշխատության կամ թեմայի վերաբերյալ գրականության համառոտ տեսություն, որը կբարձրացնի լսողների մեջ հետաքրքրությունը և ընթերցանության պահանջ կառուցանի: Լենինյան ընթերցումը ամբողջապես վերցրած պետք է

տևի 40—50 րոպեից ոչ ավել: Ընթերցումը հետաքրքիր է գառնում, եթե այն ուղեկցվում է դիաֆիլմերի դիտումներով և ղեղարվեստական մասով:

Վերցնենք լենինյան ընթերցումներից մեկը՝ «Աշխատել կոմունիստաբար, ինչպես սովորեցնում է Վ. Ի. Լենինը» թեմայով: Այդ թեմայի վերաբերյալ կարելի է ընթերցել Վ. Ի. Լենինի «Մեծ նախաձեռնություն», «Ինչպես կազմակերպել մրցությունը», «Դարավոր կացութաձևի խորտակումից դեպի նորի ստեղծումը», «Մոսկվա—Կազան երկաթուղու առաջին շաբաթօրյակից դեպի համառուսաստանյան մայրամասնական շաբաթօրյակը», «Երիտասարդության միությունների խնդիրները», «Սովետական իշխանության հերթական խընդիրները» աշխատություններից որևէ մեկը:

Ընթերցումներ անցկացնելիս կարելի է օգտագործել նաև գրքեր, բրոշյուրներ կոմունիստական աշխատանքի առաջավորների մասին: Նախքան զրույց անցկացնելը անհրաժեշտ է կազմել նրա պլանը: Այսպես օրինակ «Մեծ նախաձեռնություն» գրքույկի շուրջը զրույցի պլանը իր մեջ կարող է ընդգրկել հետևյալ հարցերը՝

1. Ծ՞րբ առաջացավ այդ մեծ նախաձեռնությունը և ինչպե՞ս է Վ. Ի. Լենինը ղեկավարում կոմունիստական շաբաթօրյակների պատմական նշանակությունը:

2. Ո՞րն է սովետական կարծիքը և ամենազլխավորը նոր հասարակարգի համար:

3. Փաստեր, օրինակներ կոլտնտեսություններից, արտադրական օբյեկտներից աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման վերաբերյալ:

Գրադարանը պատրաստում է պլանատ՝ «Մեծ նախաձեռնությունից դեպի կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաները» թեմայով, որը ձևավորվում է զրադարանի ակտիվի օգնությամբ:

Ընթերցումից հետո, ինչպես նշեցինք, սկսվում է զրույցը: Ընթերցումարը պետք է կարողանա հմտորեն զրույցը կապել

աշտարվա հրատապ հարցերի հետ, բերի կոնկրետ փաստեր ավելի հիմնարկ-ձեռնարկության աշխատանքից:

Զրույցի անմիջական արդյունքը պետք է արտահայտվի տվյալ թեմայի վերաբերյալ գրքերի պահանջով:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների բարձրաձայն ընթերցումները նպատակահարմար է կազմակերպել ըստ ընթերցողական խմբերի:

Լենինյան ընթերցումներ կարելի է անցկացնել հետևյալ թեմաների շուրջը.

Վ. Ի. Լենինի մանկության և պատանեկության տարիները և ռևոլյուցիոն գործունեության սկիզբը:

Վ. Ի. Լենինը որպես Կոմունիստական պարտիայի կազմակերպիչ և առաջնորդ, աշխարհում առաջին սոցիալիստական պետության հիմնադիր ու ղեկավար:

Վ. Ի. Լենինը Հոկտեմբերի առաջնորդ:

Վ. Ի. Լենինը աշխատավորների ուսուցիչ և բարեկամ, Մարքսի և էնգելսի գործի մեծ շարունակող:

Լենինի դերը կոմունիզմի հաղթական գրոշն է:

Լենինը սոցիալիզմի և կոմունիզմի մասին:

Կոմունիստական պարտիայի լենինյան միասնությունը: Լենինը և հայ ժողովրդի ազատագրումը:

Լենինի դերը ամբողջ աշխարհի աշխատավորության խաղաղության, դեմոկրատիայի և սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի՝ գրոշն է:

Կոմունիզմի կառուցման լենինյան պլանը գործողության մեջ:

Վ. Ի. Լենինի կյանքը և գործունեությունը ոգեշնչող օրինակ է երիտասարդության համար:

ՍՍՍՐ-ում սոցիալիզմի ու կոմունիզմի կառուցման լենինյան պլանը և ՍՄԿՊ-ի պայքարը նրա կենսագործման համար:

Լենինյան կոսպերատիվ պլանը և Կոմունիստական պարտիայի ձեռնարկած միջոցառումները սոցիալիստական գյուղատնտեսության հետագա վերելքի համար:

Վ. Ի. Լենինը աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի մասին և այլն:

Խորհուրդ է արվում Լենինի աշխատությունները պրոպագանդելու համար ավելի լայնորեն կիրառել մասսայական աշխատանքի բովանդակալից ու փորձված ձևերից մեկը՝ ընթերցողական կոնֆերանսները:

Ընթերցողական կոնֆերանսը կարող է լինել թեմատիկ, ինչպես օրինակ՝ «Վ. Ի. Լենինի պատգամները երիտասարդությանը», «Վ. Ի. Լենինը կոմունիստական դաստիարակության մասին», «Լենինը պարտիայի միասնության մասին», «Վ. Ի. Լենինը Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեյուցիայի մասին» և այլն:

Ընթերցողական կոնֆերանսներ կարելի է կազմակերպել նաև Վ. Ի. Լենինի առանձին աշխատությունների վերաբերյալ, օրինակ՝ «Երիտասարդության միությունների խնդիրները», «Մեծ նախաձեռնություն», «Ինչպես կազմակերպել մրցություններ» և այլն: Լենինի աշխատությունների բովանդակությունն այդ կոնֆերանսներում անհրաժեշտ է կապել կյանքի հետ, սովետական մարդկանց աշխատանքային գործունեության հետ, երիտասարդության կողմից Լենինի պատգամների կենսադործման հետ:

Գրադարաններում կազմակերպվում են նաև թեմատիկ երեկոներ նվիրված Վ. Ի. Լենինի աշխատություններին: Այսպես օրինակ՝ «Վ. Ի. Լենինը երիտասարդության մասին» երեկոյի ծրագիրը կարող է բաղկացած լինել ղեկուցումից, երեկոյի թեմայի վերաբերյալ գրականության տեսությունից, հին կոմունիստների ելույթներից, լենինյան հոգվածների ընթերցումներից: Այդ բոլորը կկազմի երեկոյի ծրագրի առաջին մասը: Երկրորդ մասում ընդգրկվում է Վ. Ի. Լենինին նվիրված երկերի գեղարվեստական ընթերցումներ, երաժշտական երկերի և ռեյուցիոն երգերի կատարումներ: Այնուհետև հուշերով կարող են հանդես գալ Հոկտեմբերյան ռեյուցիայի, քաղաքացիական և Հայրենական Մեծ պատերազմների մաս-

նակիցները: Այդ երեկոներում կարող են ելույթ ունենալ նաև արդյունաբերության ու գյուղատնտեսության առաջավորները, կոմունիստական աշխատանքի նշանավոր մարդիկ:

Երիտասարդության համար կարելի է ընտրել բանավոր ամսագիր «Վ. Ի. Լենինի կյանքն ու գործունեությունը որպես ողջընդլ օրինակ երիտասարդության համար» թեմայով: Այստեղ առաջին հերթին անհրաժեշտ է պրոպագանդել առաջնորդի պատանեկության, նրա երիտասարդության տարիների սկզբնական գործունեության մասին եղած գրականությունը, Վ. Ի. Լենինի ճառը կոմերիտմիության 3-րդ համագումարում, ինչպես նաև նյութեր «Լենինը երիտասարդության մասին» թեմատիկ ժողովածուից:

Մեծահասակների համար նախատեսված բանավոր ամսագիրը «Մարդկության մեծագույն հանձնարը» թեմայով, կարող է բաղկացած լինել հետևյալ մասերից.

Վ. Ի. Լենինի ուսմունքի նշանակությունը (ներածական խոսք):

Վ. Ի. Լենինի կյանքն ու գործունեությունը (ղրույց):

Վ. Ի. Լենինը գեղարվեստական գրականության մեջ (գեղարվեստական ընթերցանություն, պատկերներ պիտաներից):

Վ. Ի. Լենինը սոցիալիզմի և կոմունիզմի մասին (առանձին աշխատությունների տեսություն):

Լենինյան պատգամները կենսագործվում են կյանքում (ընթերցողների ելույթներ):

Վ. Ի. Լենինի մասին երգերի կատարումներ գեղարվեստական ինքնագործունեության ուժերով:

Լենինի մասին ֆիլմերի և դիաֆիլմերի ցուցադրում:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների և նրա մասին եղած գրականության պրոպագանդման լավագույն ձևերից մեկն էլ հանդիսանում է գրական-գեղարվեստական երեկոն: Այն կարելի է կազմակերպել սկզբի կամ կուլտուրայի տան հետ միասին:

Երեկոների թեմաները կարող են տարբեր լինել, ինչպես

օրինակ՝ «Լենինի պայքարը կոմունիստական պարտիայի ստեղծման համար», «Վլադիմիր Իլյիչ Լենինը աշխարհում առաջին սոցիալիստական պետության հիմնադիրն ու ղեկավարն է», «Սշխատել և ապրել այնպես, ինչպես սովորեցրել է մեծ Լենինը», «Լենինի կերպարը գեղարվեստական գրականության մեջ» և այլն:

Նախքան երեկոն, գրադարանավարը պետք է պատրաստի գրքային ցուցահանդես, գրադարանային պլակատներ, գրականությունների բաց ցուցափեղկեր և թեմատիկ գրադարակներ, որոնք կարող են լինել հետևյալ թեմաներով՝ «Լենինի պատգամները կենսագործենք կյանքում», «Կոմունիզմի կառուցման մեծագույն ծրագիրը», «Պարտիան մեզ տանում է դեպի կոմունիզմ», «Խաղաղ գոյակցության լենինյան սկզբունքը» և այլն:

Երեկոյի նախապատրաստման ժամանակաշրջանում նրա պատահաճարմար է կազմակերպել զրույցներ, բարձրաձայն ընթերցանություններ, բաց գրադարակներ՝ Լենինի երկերի ու նրա մասին եղած գրականության շուրջը: Յուրաքանչյուր գրադարան պետք է բազմակողմանիորեն մոտենա երեկոյի ծրագրի մշակմանը, հաշվի առնի իր աշխատանքի պայմաններն ու հնարավորությունները, ունենդիրների կազմը, ինչպես նաև տեղական գեղարվեստական ինքնագործ խմբերի ուժերը:

Սովորաբար երեկոյում ընթերցողները սկզբում լսում են գեկուցում, այնուհետև անց է կացվում Վ. Ի. Լենինի մասին գրականության տեսություն:

Զեկուցողի և երեկոն վարողի ընտրության գործում գրադարանին կօգնի պարտիական կազմակերպությունը և պարտիայի շրջանային կոմիտեն: Գեղարվեստական մասի կազմակերպումը պետք է իր վրա վերցնի ակումբը, կուլտուրայի տունը կամ դպրոցը:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների պրոպագանդան գործում մեծ դեր կարող են խաղալ նաև գրքային ցուցահանդեսները:

Գրքային ցուցահանդեսներ կարելի է կազմակերպել հետևյալ թեմաների շուրջը՝ «Լենինի գաղափարները ապրում և հազրանակում են», «Լենինիզմը կոմունիզմի համար մղվող պայքարի մեծ դրոշմ է», «ՍՄՄՖ-ում սոցիալիզմի և կոմունիզմի կառուցման լենինյան պլանը», «Վ. Ի. Լենինը որպես ռևոլյուցիոն պարտիայի ստեղծողը», «Վ. Ի. Լենինը Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական ՄԼԾ ռևոլյուցիայի առաջնորդ», «Լենինը որպես սոցիալիստական պետության ստեղծողը», «Կոմունիստական հասարակության կառուցման լենինյան պլանը գործողության մեջ», «Ապրել, աշխատել և պայքարել Լենինի պես», «Ամենամարդկայինը մարդկանց մեջ», «Սովորի ապրել և աշխատել կոմունիստաբար», «Լենինի Կատգամները — Երիտասարդությանը», «Լենինը սովետական գեղարվեստական գրականության մեջ», «Լենինը հայ ժողովրդի ազատաբար», «Լենինի կերպարը սովետահայ պոեզիայում» և այլն: Այդ ցուցահանդեսները կօգնեն ընթերցողներին ավելի խորը ուսումնասիրելու Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները և նրա մասին եղած գրականությունը:

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունները ուսումնասիրողներին օգնելու նպատակով գրադարաններում անհրաժեշտ է կազմել նաև հանձնարարական գրականության մատենադիտական ցուցակներ և թեմատիկ քարտարաններ հետևյալ խորագրերով՝ Ի՞նչ կարգալ Լենինի մասին:

Վ. Ի. Լենինը Հայաստանի մասին:

Ի՞նչ կարգալ կոմունիստական դաստիարակության մասին:

Ի՞նչ կարգալ երիտասարդության և կոմերիտմիության մասին:

Օգնություն Վ. Ի. Լենինի աշխատություններն ուսումնասիրողներին և այլն: ✓

Հասկանալի է, որ գրադարանավարները շատ քիչ են սահմանափակվեն Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների և նրա մասին եղած գրականության պրոպագանդայի վերաբերյալ սույն գրքույկում նշված մեթոդներով ու ձևերով: Գրադարանավարը

պետք է նախաձեռնող լինի, ստեղծագործաբար մոտենա իր աշխատանքին, որոնի գրքի պրոպագանդայի նոր ձևեր, սուսումնասիրի առաջավոր գրադարանների աշխատանքի հարուստ փորձը, է՛լ ավելի ակտիվորեն պրոպագանդի լենինյան մեծահարուստ ժառանգությունը:

ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԻԱՅԻ ԵՎ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Ի Գրադարանավարների ամենօրյա խնդիրն է բնակչության լայն մասսաների մեջ պրոպագանդել Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի և Սովետական կառավարության որոշումները: Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել պարտիական համագումարների, ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումների և ՍՍՌՄ Գերագույն սովետի որոշումների պրոպագանդային:

Պարտիական և կառավարական կարևոր փաստաթղթերի շուրջը գրադարաններում կարելի է կազմակերպել բուց ցուցադրումներ՝ ցուցափեղկեր, ցուցահանդեսներ, պլակատներ, որոնք կարելի է ձևավորել համապատասխան լողունգներով, կոշերով և քաղվածքներով:

Գրադարանավարը չպետք է սահմանափակվի միայն այդ նյութերի ցուցադրումով, անհրաժեշտ է այն դուրակցել կենդանի, աշխույժ դրույցի հետ, մարդկանց մեջ առաջացնի ավելի լավ աշխատելու ձգտում, ակտիվություն, օժանդակի աշխատանքի կազմակերպման հետագա բարելավմանը, աշխատանքային կարգապահության ամրապնդմանը և պլանների կատարմանը:

Պարտիայի որոշումների, կառավարական հաղորդագրությունների, պարտիայի և Սովետական պետության ղեկավարների ղեկուցումների, կարևոր նշանակություն ունեցող առաջնորդող հոդվածների ընթերցմանը և զրույցին անհրաժեշտ է խնամքով և լավ պատրաստվել: Ընթերցավարները պետք է

մի քանի անգամ կարգան նյութը, քնդգծեն այն տեղերը, որոնց վրա պետք է հրավիրվի ունկնդիրների ուշադրությունը: Նյութի ընթերցման ընթացքում հանձնարարվում է նշել համապատասխան փաստեր, օրինակներ, տվյալ շրջանի, հիմնորկ-ձեռնարկության արտադրական տեղամասի կյանքից:

Ջրույցների համար առանձնացված նյութերի մեջ մեծ տեղ են զրավելու նաև հասարակական-քաղաքական հանրամատչելի գրքերը և այն ակնարկները, որոնք հրատարակվում են թերթերում: Ցանկալի է գրադարանում պատրաստել հատուկ թղթապանակներ ուր կարելի է հավաքել մամուլում հրատարակված այն հոդվածները, որոնք լուսարանում են պարտիայի և կառավարության որոշումների կատարման ընթացքը: Այդ նյութերը առաջին հերթին անհրաժեշտ են ագիտատորներին, պրոպագանդիստներին, զեկուցողներին, հիմնարկ-ձեռնարկությունների ղեկավարներին:

Պարբերական մամուլում լույս տեսնող առաջնորդող հոդվածները նվիրված են լինում զխավորապես օրվա կարևոր քաղաքական և տնտեսական խնդիրներին, գաղափարական հարցերին, Սովետական Միության կամ արտասահմանյան երկրների կյանքում կատարված կարևոր իրադարձություններին: «Պրավդա»-ի առաջնորդող հոդվածներում արվում է պարտիայի գիրեկտիվ նյութեր, առավել հուզող ու հրատապ հարցերի մասին պարտիայի քաղաքականության պարզաբանում: Անհրաժեշտ է ընթերցողների լայն շրջաններին ծանոթացնել «Պրավդա», ինչպես և «Սովետական Հայաստան» թերթերի առաջնորդողներին և զրանց շուրջը կազմակերպել զրույցներ:

ՄԱԿՊ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Գրադարանում հասարակական-քաղաքական գրականություն հետ տարվող աշխատանքի հիմքում պետք է դրվի մարքսիզմ-լենինիզմի պրոպագանդան:

Պարտիան պահանջում է դադափարական ճակատի բոլոր աշխատողներից, այդ թվում նաև գրադարանավարներից՝ մարքսիզմ-լենինիզմի տեսության պրոպագանդան սերտորեն կապել կոմունիստական շինարարության պրակտիկայի հետ: Պարտիան գաղափարական աշխատանքը չի դիտում իբրև լնքնանպատակ: Հետևելով լենինյան պատգամներին, պարտիան այդ աշխատանքի մակարդակը շափում է գործնական արդյունքներով, նրանով, թե այն ինչպիսի ունի ներգործություն է ունենում աշխատանքի վրա, ժողովրդի առջև դրված հիմնական խնդիրների, առաջին հերթին տնտեսական խնդիրների իրագործման վրա:

Կոմունիզմի նյութատեխնիկական բաղադրի ստեղծման և կոմունիստական հասարակական հարաբերությունների կազմավորման վրա գաղափարական աշխատանքի ազդեցությունը հսկայական է:

Գրադարանները հասարակական-քաղաքական գրքի ակտիվ պրոպագանդայի միջոցով պետք է օգնեն սովետական մարդկանց տիրապետելու Մարքս-լենինյան ուսմունքին, որը զինում է մեզ հասարակության զարգացման օրենքների իմացությունը, սովորեցնում է ճիշտ հասկանալ ընթացիկ իրադարձությունները, դաստիարակում է նորի զգացում, ստեղծագործական նախաձեռնություն, օգնում է սկզբունքային որո-

շումները բնորոշելու ամենատարբեր հարցերի վերաբերյալ, որոնք առաջանում են մարդկանց մոտ նրանց հասարակական գործունեության և արտադրական աշխատանքի ժամանակ: Մարքս-լենինյան ուսմունքը օգնում է ավելի պարզ տեսնելու մեր հեռանկարները, տիրապետելու պարտիական և պետական աշխատանքի լենինյան ոճին:

Ներկայումս հազարավոր ընթերցողներ մեծ հետաքրքրություն են ցուցաբերում Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի պատմության նկատմամբ, նրանք ընդգրկված են պարտիական լուսավորության ցանցում:

Գրադարաններում անհրաժեշտ է ունենալ պարտիական և կոմերիտական քաղաքական լուսավորության ցանցի խրմբակներում ու սեմինարներում սովորողների ցուցակները: Գրադարանավարը պետք է հաշվի առնի նրանց, ովքեր վթարվում են ինքնուրույն ուսուցմամբ, նշի, թե ինչ թեմաներ են ուսումնասիրում և ըստ այնմ ընտրի համապատասխան գրականություն ու մեթոդական ձեռնարկներ:

Պարտիական լուսավորության ցանցում սովորողներին օգնելու նպատակով գրադարաններում կարելի է կազմակերպել ցուցահանդեսներ հետևյալ խորագրերով՝ «Օգնություն քաղ-լուս ցանցում սովորողներին», «Օգնություն ՍՄԿՊ պատմությանն ուսումնասիրողներին», «Օգնություն մարքսիզմ-լենինիզմի հիմունքները ինքնուրույն կերպով ուսումնասիրողներին», «Ինչ կարդալ Վ. Ի. Լենինի մասին», «Ինչ կարդալ դիալեկտիկական և պատմական մատերիալիզմի մասին», «Ինչ կարդալ ընթացիկ քաղաքականության հարցերի վերաբերյալ» և այլն:

Գրադարանավարը միևնույն ժամանակ կարող է կազմակերպել գրքերի թեմատիկ ցուցահանդեսներ, բաց գրադարակներ, ցուցափեղկեր, գրականության թեմատիկ տեսություններ, նոր գրքերի ինֆորմացիաներ, որոնք նախատեսվում են քաղաքական լուսավորության ցանցում սովորողներին օգնելու համար: Գրականության ցուցադրումները նպատակ ունեն բացահայտելու պարտիայի պատմության տարբեր ժամանա-

կաշրջանները, ինչպես նաև դասընթացներում ու ձեռնարկներում նշված առանձին հարցերն ու թեմաները: Այդ ձեռնարկներից են. «Կոմունիստական դաստիարակության հիմունքները», «Հասարակագիտության դասընթացը», «Մարքսիզմ-լենինիզմի հիմունքները», «Մարքսիստական փիլիսոփայության հիմունքները», «Քաղաքական գիտելիքների հիմունքները» և այլն:

Գրադարանավարին անհրաժեշտ է իմանալ պարտիական լուսավորության գծով գործող քաղաքականների, սեմինար պարամունքների, ինքնուրույն ուսումնասիրողներին համար նախատեսված ծրագրերը և ուսումնական պլանները: Նա պետք է անմիջական կապ ստեղծի պրոպագանդիստների ու սեմինարավարների հետ:

Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել մարքսիզմ-լենինիզմին ինքնուրույն կերպով ուսումնասիրողների վրա, գրադարանավարը պետք է հոգ տանի, որպեսզի ժամանակին ու լրիվ բավարարվի մարքսիզմ-լենինիզմի, պարտիայի պատմության վերաբերյալ գրականության պահանջները:

Գրադարաններում կարելի է կազմակերպել կոնսուլտացիաներ, դասախոսություններ պարտիական լուսավորության ցանցում պարագույններին կամ ինքնուրույն կերպով պարտիայի պատմությունն ուսումնասիրողներին օգնելու համար: Գրադարանավարները պարտիայի պատմությունն ուսումնասիրողներին պետք է հանձնարարեն գրքեր պարտիայի ակադեմիայի գործիչների կյանքի ու սելուցիոն գործունեության մասին: Այդ նպատակով կարելի է պատրաստել բաց գրադարակներ, ցուցահանդեսներ, պլակատներ, թեմատիկ քարտերաններ, ալբոմներ նվիրված Վ. Ի. Լենինին և նրա մերձավորագույն զինակիցներին՝ Յա. Սվերդլովին, Ս. Կիրովին, Ֆ. Զերժինսկուն, Սա. Շահումյանին, Ալ. Մյասնիկյանին, Ս. Օրջոնիկիձեին, Վ. Կուլբիշևին, ինչպես նաև պարտիայի մյուս փառապանծ մարտիկներին ու զորավարներին, քաղա-

քացիական ու Հայրենական մեծ պատերազմների վետերաններին: Անհրաժեշտ է պրոպագանդել նաև այն զրականությունը, ուր խոսվում է պարտիայի, նրա լինինյան կենտրոնական կոմիտեի գերի մասին որպես կոմունիզմի հաղթանակի համար մղվող պայքարի կազմակերպիչ ու ղեկավար: Այդ առթիվ կարելի է առանձնացնել գրքեր հետևյալ թեմաների շուրջը՝ «Պարտիան — մեր դարաշրջանի միտքն է, պատիվը և խիղճը», «Պարտիայի և ժողովրդի միասնությունը», «Կոմունիստական պարտիան սովետական ժողովրդի ղեկավար ու կազմակերպող ուժն է կոմունիզմի հաղթանակի համար մղվող պայքարում» և այլն:

Պարտիական կյանքի լինինյան նորմաների վերականգնման հետ կապված ընթերցողների մոտ մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում այն գրականությունը, ուր խոսվում է պարտիական աշխատանքի ոճի, կոլեկտիվ ղեկավարման սկզբունքների մասին, ինչպես նաև՝ անհատի պաշտամունքի և նրա հետևանքների դեմ մղվող պայքարի հարցերի մասին և այլն:

Ազիտատորներին, պրոպագանդիստներին, պարտիական լուսավորության ցանցի սովորողներին օգնելու համար գրող-գարանները կարող են հանձնարարել հետևյալ գրականությունը.

Վ. Ի. Լենինը պրոպագանդայի և ազիտացիայի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 590 էջ:

ՍՄԿՊ պատմությունը 2-րդ լրացված հրատ.: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 983 էջ:

Առդի պայմաններում պարտիական պրոպագանդայի խրնդիրների մասին: ՍՄԿՊ Կենտրոնական կոմիտեի որոշումը: «Սովետ. Հայաստան», 1960. 12 հունվարի, № 9, էջ 1—3:

Հայաստանի Կոմունիստական պարտիայի պատմության ուղղագծեր: Եր., Հայպետհրատ, 1963, 758 էջ:

Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խրնդիրների մասին: ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումի որոշումը՝ ընդունված ՍՄԿՊ քարտուղար ընկ. Լ. Ֆ. Իլյիչովի ղեկուցման

առթիվ, 1963 թ. հունիսի 21-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 35 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիր: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 174 էջ:

ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի նյութերը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 612 էջ:

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 100 էջ:

Մարխսիզմ-լենինիզմի հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ: 2-րդ հրատ.: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 956 էջ:

Քաղաքական գիտելիքների հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 576 էջ:

Կոմունիստական դատարարական հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 610 էջ:

Մարքսիստական փիլիսոփայության հիմունքները: Դասագիրք: 2-րդ հրատ.: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 809 էջ:

Քաղաքականության դասագիրք: 3-րդ հրատ.: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 885 էջ:

Կոմերիստական քաղաքական լուսավորության սիստեմի օրինակելի ուսումնական պլաններ: Եր., 1963. 50 էջ:

Հասարակագիտության դասընթացի ծրագրերի ժողովածու: Քաղ. և դյուդ. պրոֆ. տեխն. ուսում. համար: Եր., ՀՍՍՄ Միեմստ. սով. պրոֆ. տեխն. կրթ. կոմիտեի մեթոդ. կաբ., 1963. 57 էջ:

Հասարակագիտություն: Դասագիրք միջն. դպր. և միջն. մասնագիտ. ուսումն. հաստատութ. ավարտ. դաս.-ի համար: Եր., Հայպետուսումնակհրատ, 1963. 500 էջ:

Կարապետյան Ա. Ազիտատորի վարպետությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 39 էջ: (ՀԿՊ Կենտկոմի Ստ. Շահումյանի անվ. քաղ. լուս. սկսպ. տուն: Օգնություն պրոպագանդիստին և ազիտատորին):

Նիկիտին Պ. Ի. Քաղաքատնտեսության հիմունքները: Հան-
րամատչելի գոսագիրք: 2-րդ վերամշակ. ու լրաց. հրատ.:
Եր., Հայպետհրատ, 1963. 448 էջ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲՆՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Միջազգային քաղաքականության հարցերի մասին հետա-
քրքրվում են ընթերցողների ամենալայն շրջանները: Սովե-
տական Միության, ՍՄԿՊ լենինյան արտաքին քաղաքակա-
նությունն այսօր կարևոր և վճռական դեր է խաղում միջազ-
գային դրուժյան, երկրների փոխհարաբերությունների, ժողո-
վուրդների անվտանգության ու խաղաղության պահպանման
գործում ամբողջ աշխարհում:

Քաղաքական կարևոր իրադարձությունները, որոնք տեղի
են ունենում միջազգային արենայում՝ ընդհանուր ուշադրու-
թյուն են հրավիրում:

Միջազգային իրադարձությունների վերաբերյալ գրակա-
նության պրոպագանդան կարևոր տեղ է գրավում գրադարան-
ների աշխատանքում:

Գրադարանավարները պետք է կարողանան ժամանակին
և հմտորեն արձագանքել միջազգային դրուժյան կարևոր իրա-
դարձություններին:

Գրադարանավարների խնդիրն է ընթերցողների ուշադրու-
թյունը հրավիրել այն գրքերի վրա, որոնցում նկարագրվում
է սոցիալական տարբեր կարգ ունեցող պետությունների խա-
ղաղ գոյակցության, միջազգային լարվածության թուլացման,
երկրների միջև տնտեսական և կուլտուրական կապերի ընդ-
լայնման գործում Սովետական Միության ջանքերի մասին:
Անհրաժեշտ է պրոպագանդել այն գրքերը, բրոշյուրներն ու
հոդվածները, որոնք ցույց են տալիս միջազգային իրադրու-
թյան մեջ կատարված արժատական փոփոխությունները, սո-
ցիալիզմի վերածումը միջազգային սխտեմի, սոցիալիզմի
լազերի երկրների հաջողություններն ու նվաճումները, ժողո-

վուրդների պայքարը խաղաղության համար: Անհրաժեշտ է
հանձնարարել նաև այն գրքերը, որոնք նվիրված են արտա-
սահմանյան առանձին երկրներին և ժանոթացնում են այդ
երկրների պետական կարգին, էկոնոմիկային և կուլտուրային:
Այդպիսի գրքեր հրատարակում է Գեոգրաֆիկատը «Աշխար-
հի քարտեզի առջև» սերիայով: Միջազգային կյանքի վերա-
բերյալ տեղեկատու նյութեր հրատարակվում են «Ազիատոս-
րի բլոկնոտում», «Լենինյան ուղիով» ամսագրում և հասա-
րակական-քաղաքական այլ ժուռնալներում:

Գրադարանում անհրաժեշտ է պատին փակցված ունենալ
աշխարհի քաղաքական քարտեզը, որի վրա փոքրիկ գունա-
վոր դրոշակների միջոցով կարելի է ցույց տալ այն վայրերը,
ուր տեղի է ունենում այս կամ այն կարևոր իրադարձությու-
նը: Այստեղ կարելի է առանձնացնել նաև նոր լույս տեսած
գրքեր, բրոշյուրներ, հոդվածներ ընթերցողներին հանձնարա-
րելու համար:

Միջազգային դրուժյանը նվիրված գրականության պրո-
պագանդան անհրաժեշտ է կապակցել գոսախոսական աշխա-
տանքի հետ: Դասախոսությունների ու զեկուցումների թեմա-
ների վերաբերյալ հանձնարարվում է ընտրել գրականություն
և գրանց շուրջը անցկացնել գրքի տեսություններ:

Գրադարանավարը սխտեմատիկաբար պետք է կազմա-
կերպի նոր գրքերի և պարբերականների բաց ցուցադրումներ
նվիրված հասարակական-քաղաքական կյանքի իրադարձու-
թյուններին, ժամանակակից հրատապ պրոբլեմներին, մի-
ջազգային դրուժյանը, Սովետական Միության խաղաղասի-
րական արտաքին քաղաքականությանը: Նոր ստացված գրք-
երի, պարբերական մամուլում հրատարակվող կարևոր հոդ-
վածների ցուցադրումները անկասկած մեծ հետաքրքրություն
կառաջացնեն ընթերցողների մեջ, նրանք հնարավորություն
կունենան մոտիկից և անձամբ ժանոթանալու այդ նյութերի
հետ և ինքնուրույն կերպով ընտրություն կատարելու բաց ցու-
ցափեղկերի մոտ: Շատ կարևոր է, որպեսզի գրքերը և բրո-
շյուրները, ժուռնալների ու թերթերի հոդվածները գոսավոր-

վեն որոշակի սխառեմով, աչսինքն՝ ըստ թեմաների ու ընթերցողներին հետաքրքրող հարցերի: Կոնսուլատացիաներ և դրբի տեսություններ անցկացնելիս որպես կոնսուլտանտներ կարելի է ներգրավել առանձին մասնագետներին:

Հետաքրքիր աշխատանք կարող են ասնել գրադարանավարները տարբեր պետութայունների տեղանայությունը գործիչների կամ պատվիրակությունների բարեկամական աջակցությունների ժամանակ: Այդպիսի դեպքերում բարձրանում է ընթերցողների հետաքրքրասիրությունը արտասահմանյան այս կամ այն երկրի նկատմամբ: Գրադարանները կարող են հանձնարարել գրականություն այդ երկրների ժամանակակից գրական, պատմության, աշխարհագրության, քաղաքականության, էկոնոմիկայի, կուլտուրայի և արվեստի վերաբերյալ:

Խորհուրդ է արվում լայնորեն ընդգրկել նաև գեղարվեստական գրականությունը, ակնարկներ, ճանապարհորդական նոթեր, հոգվածներ: Կարելի է կազմակերպել գրքային ցուցահանդեսներ հետևյալ խորագրերով՝ «Սոցիալիստական լագերի երկրները», «Ազգային անկախության ու ազատության համար պայքարող երկրները», «Կապիտալիստական աշխարհում» և այլն:

Միջազգային դրուժյան, Սովետական Միության արտաքին ու ներքին քաղաքականության, խաղաղության համար մղվող պայքարի մասին կարելի է ընթերցողներին հանձնարարել հետևյալ գրականությունը:

Մարքս Կ., էնգելս Գ. Կոմունիստական պարտիայի մանիֆեստը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 82 էջ:

էնգելս Գ. Կոմունիզմի սկզբունքները: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 46 էջ:

Լենին Վ. Ի. Ասիայի դարձումը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 19, էջ 83—88:

Լենին Վ. Ի. Բանվորական շարժման ձևերի մասին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 20, էջ 252—256:

Լենին Վ. Ի. Իմպերիալիզմը որպես կապիտալիզմի բարձ-

րագույն ստադիա: (Հանրամատչելի ակնարկ): Եր., Հայպետհրատ, 1953. 168 էջ:

Լենին Վ. Ի. Մեր արտաքին ու ներքին դրուժյունը և պարտիայի խնդիրները: (Ճառ ՌԿ(Բ)Պ Մոսկվայի նահանգական կոնֆերենցիայում 21 նոյեմբ. 1920 թ.): Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 510—536:

Լենին Վ. Ի. Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ սևուլուցիայի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 561 էջ:

Լենին Վ. Ի. Մեր պարտիայի ծրագրի նախագիծը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 4, էջ 283—319:

Լենին Վ. Ի. Պետություն և սևուլուցիա: Մարքսիզմի սևուլուցիկ պետության մասին և պրոլետարիատի խնդիրները սևուլուցիայի մեջ: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 158 էջ:

Լենին Վ. Ի. Ռեալիզմի կայի ներքին և արտաքին քաղաքականության մասին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 510—536:

Լենին Վ. Ի. Սովետական սոցիալիստական դեմոկրատիայի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 157 էջ:

Լենին Վ. Ի. Սովետական իշխանության հերթական խրոնիկները: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 35 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիր: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 174 էջ:

ՍՄԿՊ պատմություն: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 983 էջ:

Դիմում ամբողջ աշխարհի ժողովուրդներին: (Ընդունված Մոսկվայում կայացած կոմունիստական ու բանվորական պարտիաների խորհրդակցությունում): Եր., Հայպետհրատ, 1960. 14 էջ:

Կոմունիստական ու բանվորական պարտիաների ներկայացուցիչների խորհրդակցության հայտարարությունը (Մոսկվա 1960 թ. նոյեմբեր): Եր., Հայպետհրատ, 1960. 70 էջ:

ՍՍՌՄ միջազգային հարաբերությունների և արտաքին քաղաքականության հարցերը ՍՄԿՊ ծրագրում: (Նյութեր դատախոս. համար): Եր., 1963. 30 էջ: (ՀՄՍՌ «Գիտելիք» ընկ.-թյուն):

ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի նյութերը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 612 էջ:

ՍՄԿՊ ծրագրերը: Եր., Հայպետհրատ, 1961.

Մաս 1-ին, բաժին 8. Խաղաղ գոյակցությունը և ընդհանուր խաղաղության համար մղվող պայքարը, էջ 66—73.

Մաս 1-ին, բաժին 3. Սոցիալիզմի համաշխարհային սիստեմը, էջ 21—29:

Մաս 1-ին, բաժին 6. Ազգային ազատագրական շարժումը, էջ 52—60:

Սոցիալիստական երկրների կոմունիստական ու բանվորական պարտիաների ներկայացուցիչների 1957 թ. նոյեմբերի 14—16-ը Մոսկվայում տեղի ունեցած խորհրդակցության ղեկավարացիան: Խաղաղության մանիֆեստը: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 48 էջ:

Սուլալ Մ. Ա. Միջազգային կոմունիստական շարժման համախմբվածության համար ՍՄԿՊ պայքարի մասին: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1964 թ. փետրվարի 14-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 143 էջ:

Սուլալ Մ. Ա. Կոմունիստական և բանվորական պարտիաների ներկայացուցիչների խորհրդակցության արդյունքների մասին: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1961 թ. հունվարի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 39 էջ:

Աբրահամյան Ա. Ա. Սոցիալիզմի կառուցումը ժողովրդական դեմոկրատիայի երկրներում: Եր., 1958. 47 էջ:

Կիրակոսյան Զ. Գաղութատիրության կործանումը անխուսափելի է: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 51 էջ:

Հակոբյան Տ. Վ. Ի. Լենինը և գաղութային սիստեմի փլուզումը: Եր., 1960. 31 էջ:

Մեհրաբյան Բ. Խաղաղ գոյակցությունը արդիականության պահանջն է: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 46 էջ:

Սարգսյան Ա. Աֆրիկայի դարթոնքը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 256 էջ:

Ստեփանյան Ստ. Մեր ժամանակի հզոր ուժը: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 84 էջ:

Բացի նշված գրականությունից գրադարանավարներին խորհուրդ է տրվում օգտվել նշված հարցի առթիվ նոր լույս տեսած գրքերից և պարբերականներում ղեկավարած հոդվածներից:

ՔԱՂԱՔԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԳԱՆ

Մարքս-լենինյան քաղաքատնտեսությունը ուսումնասիրում է հասարակական արտադրության օրենքները և նյութական բարիքների բաշխումը հասարակության զարգացման տարբեր աստիճաններում: Այն ընթերցողների համար, որոնք հետաքրքրվում են հատկապես քաղաքատնտեսության առարկայով, կարելի է ցուցադրել գրականություն հետևյալ թեմաներով՝ «Իմպերիալիզմը կապիտալիզմի բարձրագույն և վերջին աստիճանն է», «Կապիտալիզմի ընդհանուր կրիզիսի նույնապը», «Դասակարգային հակասությունների սրումը կապիտալիստական երկրներում», «Իմպերիալիզմի գաղութային սիստեմի փայլալույսը», «Միջազգային բանվորական շարժումները» և այլն: Այդ հարցերի վերաբերյալ գրադարանները կարող են առանձնացնել թեմատիկ գրադարաններ, բաց ցուցափեղկեր, որոնց վրա անհրաժեշտ է ցուցադրել առաջին հերթին՝ Մարքսի, Էնգելսի, Լենինի աշխատությունները, ՍՄԿՊ ծրագրերը, պարտիայի և կառավարության ղեկավարների, գիտության ակադեմիայի գործիչների աշխատությունները, կոմունիստական և բանվորական պարտիաների փաստաթղթերը: Այնուհետև ցուցադրվում են գրքեր առանձին երկրների տնտեսական և քաղաքական դրության մասին:

Սոցիալիզմի քաղաքատնտեսության վերաբերյալ ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել գրականություն հետևյալ թեմաների շուրջը. «Կապիտալիզմից սոցիալիզմին անցնելու ժամանակաշրջանի գլխավոր տնտեսական խնդիրները», «Սոցիալիստական արտադրաձևի հիմնական գծերը», «Կոմունիստական հասարակության արտադրողական ուժերի ստեղծու-

մը», «Կամունիզմի նյութա-տեխնիկական բազան», «Աշխատանքը սոցիալիզմի ժամանակ», «Սեփականության երկու ձևերը և նրանց մերձեցման ուղիները», «Տնտեսության համաշխարհային սոցիալիստական սխեմներ», «Տնտեսական համագործակցության ձևերը և սոցիալիստական երկրների փոխադարձ օգնությունը», «Տնտեսապես բույլ զարգացած երկրների զարգացման ուղիները», «Համաշխարհային երկու սխեմների տնտեսական մրցակցությունը» և այլն:

Կոմունիզմ կառուցողների համար մեծ նշանակություն ունի սվյալ վայրի, էկոնոմիկայի հիմունքների ճանաչումը: Կոմունիզմի ծավալուն կառուցման խնդիրները պահանջում են սրպեստի ոչ միայն ղեկավար այլև շարքային աշխատողները խմանան իրենց հիմնարկ-ձեռնարկության, արտադրական տեղամասի տեխնիկան և էկոնոմիկան: էկոնոմիկայի կոնկրետ հարցերի վերաբերյալ առաջին հերթին պետք է պլուպագանդել գրականություն հետևյալ թեմաներով. «Արտադրության կազմակերպումը և պլանավորումը», «Աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման ուղիները և միջոցները», «Տեխնիկական պրոգրեսի համար մղվող պայքարը և տեխնիկայի լավագույն օգտագործումը», «էկոնոմիկայի ռեժիմի մասին» և այլն:

ԽՍՀՄ-ԼենինՅԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Մարքս-լենինյան փիլիսոփայության հիմքը կազմում է դիալեկտիկական և պատմական մատերիալիզմը: Սովետական ընթերցողները մեծ հետաքրքրություն են ցուցաբերում փիլիսոփայության հարցերի նկատմամբ: Գրադարաններում անհրաժեշտ է առանձնացնել մի շարք արդիական թեմաների վերաբերյալ գրքեր, որոնք կարող են օգնել ընթերցողներին խորը կերպով ուսումնասիրելու Մարքս-լենինյան փիլիսոփայությունը: Որպես օրինակ նշենք մի շարք թեմաներ.

Մատերիալիզմի պայքարը իդեալիզմի դեմ:

Մատերիալի փիլիսոփայական հասկացողությունը: Մատերիալիստական դիալեկտիկայի հիմնական օրենքները:

Փողոտիզմի մասսաների վճռական դերը պատմության մեջ:

Պայքարը բուրժուական գաղափարախոսության և ռևիզիոնիզմի դեմ և այլն:

Գրադարանավարը այս հարցերի շուրջը կարող է կազմակերպել գրքի թեմատիկ տեսություններ, դասախոսություններ, կոնսուլտացիաներ, հարց ու պատասխանի երեկոներ: Ընթերցողների հետ տարվող անհատական զրույցների ժամանակ, գրադարանավարը և կոնսուլտանտը բացատրում են ընթերցողին, որ Մարքս-լենինյան փիլիսոփայության ուսումնասիրումը անհրաժեշտ է սկսել դիալեկտիկական և պատմական մատերիալիզմի ուսումնասիրումից, քանի որ այդ փիլիսոփայության հիմունքների տիրապետումը միայն կօգնի ճիշտ ըմբռնելու փիլիսոփայության պատմությունը, գաղափարական տարբեր հոսանքների էությունը:

Մարքս-լենինյան փիլիսոփայության վերաբերյալ գրականության պրոպագանդայի ընթացքում առաջին հերթին պետք է նկատի ունենալ մարքսիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների փիլիսոփայական հետևյալ աշխատությունները՝ Կ. Մարքսի «Քաղաքատնտեսության քննադատության շուրջը» գրքի առաջաբանը, «Թեղիսներ Ֆոյերբախի մասին», Ֆ. էնգելսի «Լյուդվիգ Ֆոյերբախը և գերմանական կլասիկ փիլիսոփայության վախճանը», «Անտի-Դյուրինգ», «Բնության դիալեկտիկան», Կարլ Մարքսի «Կապիտալը», Վ. Ի. Լենինի «Մատերիալիզմ և էմպիրիոկրիտիցիզմ», «Մարքսիզմի երեք ազդեցությունները և երեք բաղկացուցիչ մասերը», «Մարտնչող մատերիալիզմի նշանակության մասին», ինչպես նաև՝ առանձին հոդվածներ «Փիլիսոփայական տեսերեր»-ից: Այնուհետև պետք է հանձնարարել փիլիսոփայության վերաբերյալ գիտա-հանրամատչելի հետևյալ գրքերը:

Անանիկյան Կ. Գ. Հասարակական-տնտեսական ֆորմացիա: Եր., Պետ. համալս. հրատ., 1963. 64 էջ:

Անանիկյան Կ. Գ. Հասարակությունը և անհատը: Եր., Պետ. համալս. հրատ., 1963. 88 էջ:

Ալեխանյան Տ. և Մարտիկյան Մ. Ինչպես է մարդը ճանաչում աշխարհը: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 91 էջ:

Արզաբեյան Մ. Մ. Դիալեկտիկական մատերիալիզմ: Ուսումնա-մեթոդ. ձեռնարկ: Պետական համալս. հեռակա ուս. համար: Եր., Երևանի Պետ. համալս. հրատ., 1963. 138 էջ:

Դիալեկտիկական մատերիալիզմի հարցերը: Եր., Երևանի պետհամալս. հրատ. 1964. 344 էջ:

Շախարյան Հ. Դիալեկտիկայի հիմնական օրինակները: Եր., Պետ. համալս. հրատ., 1960. 108 էջ:

Չիլինգարյան Ա. Դիալեկտիկական և պատմական մատերիալիզմի ծագումն ու զարգացումը: Եր., Երևանի Պետ. համալս. հրատ., 1961. 52 էջ:

Պատմական մատերիալիզմի մի քանի հարցեր: (Հոգվածների ժողովածու): Եր. Երևանի Պետ. համալս. հրատ., 1962. 278 էջ:

Սաւստեով Ռ. Մ. Կոլեկտիվիզմը բնորոշում ինդիվիդուալիզմի: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 186 էջ:

ՍՍՍՐ-ՌԻՄ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Գրադարանի աշխատանքում կարևոր տեղ է գրավում մեր երկրում ՍՄԿԳ ծրագրի, կոմունիզմի կառուցման պրոբլեմների, կոմունիզմի նյութա-տեխնիկական բազայի ստեղծման, կոմունիստական հասարակական հարաբերությունների, նոր մարդու բարոյական բարձր հատկությունների դաստիարակման վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան:

Գրադարանավարը ընթերցողների ուշադրությունն է ներկայացնում ՍՄԿԳ ծրագրում արտացոլված հարցերի և նրանց մասին եղած գրականությունը: Այդ հարցերը հիմնականում

լուսաբանված են ՍՄԿԳ 22-րդ համագումարի նյութերում և այն գրականություն մեջ, ուր խոսվում է, թե ինչպես է կառուցվում մեր երկրում կոմունիստական հասարակությունը, պատմվում է սովետական մարդկանց աշխատանքային սրխ-ըսգործությունների մասին կոմունիզմի կառուցներում: Այդ հարցերի շուրջը կարելի է առանձին թեմաներով ցուցադրել համապատասխան գրականություն ցուցափեղկերի, բաց գրադարակների, ստենդների վրա, առանձին պատրաստված թեմատիկ արկղներում, որոնք գրվում են ընթերցողների տրամադրության տակ ուղատ օգտագործման համար: Գրքերը, բրոշյուրները, պարբերական մամուլում հրատարակված կարևոր հոդվածները ցուցադրվում են ըստ թեմաների, օրինակ՝

Կոմունիզմը ամբողջ մարդկության պայծառ ապագան է:

Սովետական Միության ներկա սերունդը կապրի կոմունիզմի օրոք:

Արդի դարաշրջանի կոմունիստական մանիֆեստը:

Յոթնամյակի կառույցները:

Կոմունիզմի նյութա-տեխնիկական բազան:

Ինչպես է կերպարանափոխվում մեր երկիրը:

Տեխնիկական պրոգրեսը և կոմունիզմի կառուցումը:

Կոմունիզմի հաղթարշավը թվերով:

Պարսիան գոյություն ունի ժողովրդի համար:

Այսօր աշխատենք ավելի լավ, քան երեկ, վաղը՝ ավելի լավ, քան այսօր:

Ժողովուրդը կոմունիզմի կառուցման վճռական ուժն է:

Սովետական գիտությունն ու տեխնիկայի նվաճումները:

Կոմունիզմի կոլտուրան:

Մարդը մարդուն բարեկամ է, ընկեր և եղբայր:

Մոցիալիզմը և խաղաղությունը անբաժանելի են:

Կոմունիստական դաստիարակությունը և անհատի համակողմանի զարգացումը:

Սերը, ընտանիքը կոմունիզմի օրոք:

Պետությունը և կոմունիզմը:

Աշխատենք ու ապրենք կոմունիստաբար:
Կոմունիզմ կառուցողի բարոյական կողքերը:
Մեր երկրում սոցիալիզմի ու կոմունիզմի կառուցման
լենինյան պլանը:

Պարտիան մեղ սխրանքների է կոչում:
Ամեն ինչ մարդու համար, մարդու բարօրության հա-
մար:

Լենինյան պարտիան կոմունիզմի հաղթանակի համար
մղվող պայքարի ոգեշնչողն ու կազմակերպիչն է:
Պարտիան կոմունիզմի ծավալուն կառուցման ժամա-
նակաշրջանում:

Աշխատել այնպես, ինչպես պահանջում է պարտիան:
Միասնությունը տասնապատկում է կոմունիզմի ուժերը:
Փողովրդի բարեկեցության վերելքը:
Մենք ապագան կերտում ենք այսօր:
Խաղաղ դոյակցությունը Սովետական Միության ար-
տաքին քաղաքականության գլխավոր կուրսն է:

Կոմունիզմի և կոմունիստական հասարակության կառուց-
ման հարցերի վերաբերյալ գրականությունը պրոպագանդելիս
անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել նաև կոմունիստական
դադափարների ծագման և վարձացման պատմության հար-
ցերի վրա: Այդ մասին գրադարաններում կարելի է կազմա-
կերպել զրքային ցուցահանդեսների հետևյալ խորագրերով՝
«Կոմունիզմը մարդկության երազանքն է», «Կոմունիզմը և գի-
տությունը», «Գիտական կոմունիզմի հիմնադիրները», «Կո-
մունիզմը որպես իրականություն» և այլն: Նման թեմաներով
ցուցահանդեսներում առաջին հերթին ցուցադրվում են մարք-
սիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների աշխատությունները, նրանց
ասույթները, Լենինի այն աշխատությունները, ուր մշակված
է սոցիալիզմի և կոմունիզմի կառուցման կոնկրետ պլանը:
Ցուցադրման համար առանձնացվում են զրքեր Կոմունիստա-
կան պարտիայի ու Սովետական ժողովրդի միասնության,
ՍՍՌՄ ժողովուրդների անխախտ բարեկամության, ՍՍՌՄ-ում
կոմունիզմի կառուցման մասին և այլն: Այդ ցուցահանդես-

ներում անհրաժեշտ է լայնորեն արտացոլել սովետական
մարդկանց սխրագործությունների վերաբերյալ լույս տեսած
գրականությունը, ինչպես նաև գիտության նորագույն նվա-
ճումների, տեխնիկական պրոգրեսի մասին հրապարակված
գիտա-հանրամատչելի գրականությունը և գեղարվեստական
զրքեր:

Գրադարանավարի ուշադրության կենտրոնում պետք է լի-
նեն կոմունիստական բարոյականության, կոմունիզմ կառու-
ցողի բարոյական կողքերի, աշխատանքի նկատմամբ կոմու-
նիստական վերաբերմունքի, կոլեկտիվիզմի, ինտերնացիո-
նալիզմի և հայրենասիրության դաստիարակության հարցերը:

Այսպես օրինակ «Ինչպիսին պետք է լինի կոմունիզմ կա-
ռուցող սովետական մարդը» խորագրով թեմատիկ երեկոյի
հիմնական նպատակը պետք է լինի լայնորեն պրոպագանդել
կոմունիզմ կառուցողի բարոյական կերպարը: Նոր մարդու
բարոյական կողքերի լույսի տակ կոնկրետ փաստերով պետք
է բացահայտել հետևյալ հարցերը.

1. Հավատարմություն կոմունիզմի գործին, սեր ղեպի սո-
ցիալիստական հայրենիքը, ղեպի սոցիալիզմի երկրները:
2. Կոմունիստական վերաբերմունք աշխատանքի հասա-
րակության և հանրային ունեցվածքի նկատմամբ:
3. Հասարակական պարտքի բարձր գիտակցում:
4. Կոլեկտիվիզմ և ընկերական փոխօգնություն, մեկը՝ բո-
լորի համար, բոլորը՝ մեկի համար:
5. Մարդասիրական հարաբերություններ և փոխադարձ
հարգանք մարդկանց միջև՝ մարդը մարդուն բարեկամ է, ըն-
կեր և եղբայր:
6. Ազնվություն և ճշմարտություն, բարոյական անաղար-
տություն, պարզություն և համեստություն հասարակական և
անձնական կյանքում:
7. Փոխադարձ հարգանք ընտանիքում, հոգատարություն
երեխաների դաստիարակության նկատմամբ:
8. Անհաշտություն անարդարության, պորտաբուծության,
անազնվության, կարչերիզմի, շահամոլության նկատմամբ:

9. ՍՍՌՄ բոլոր ժողովուրդների բարեկամությունը և եղբայրությունը:

10. Անհաշտություն կոմունիզմի, խաղաղության և ժողովուրդների ազատության գործի թշնամիների նկատմամբ:

11. Եղբայրական համերաշխություն բոլոր երկրների աշխատավորների, բոլոր ժողովուրդների հետ:

Ցանկալի է, որ այս հարցերը նախօրոք բաժանվեն առանձին ընթերցողների միջև բառ նրանց ցանկության ու նախասիրության, որպեսզի նրանք լավ նախապատրաստվեն ելույթների համար: Ընթերցողների ելույթների տեղությունը երեկոյում քառօրյ ժամից ավել չպետք է լինի: Առաջ քաշված հարցերը լուսաբանելիս անհրաժեշտ է խոսել փաստերով, բերել դրական օրինակներ սովետական մարդկանց աշխատանքային սխրագործություններից, նրանց լավագույն դժբրից: Միևնույն ժամանակ հարկ է ցույց տալ մեր կյանքում դեռևս գոյություն ունեցող խորթ երեւոյթները՝ անազնվությունը, պարտաբուծությունը, խարդախությունը, շահամուտությունը, որոնք անհամատեղելի են կոմունիզմ կառուցող մարդու բարոյական կողեքսին: Երեկոն պետք է անցնի մարդկային լավագույն հատկությունները բացահայտելու և սեփական բացերը, մեր շուրջը դեռևս տեղ գտնող թերությունները կրքոտ կերպով խարաղանելու, արդահատելի սովորությունների ու երևույթների մնացորդները մեր հոսսաբակության միջից իսպառ վերացնելու նշանաբանով:

Առաջավորների փորձը տարածելու նպատակով գրադարանները հաճախ են կազմակերպում հանդիպման երեկոներ առաջավորների հետ: Այդպիսի երեկոների նպատակն է վերհանել արտադրության տարբեր ճյուղերում աշխատող առաջավորներին, որոնք ընթանում են առաջին շարքերում և լավագույն օրինակ են ծառայում բոլորին: Երեկոյի ղեկավարն իր ներածական խոսքում հավաքույթի նշանակության մասին խոսելուց հետո, բնորոշում է այդ առաջավոր ընկերներին, յուրաքանչյուրին առանձին, որպես մարդու, սովետական քաղաքացու, աշխատանքային ընկերոջ և բարեկամի: Այնու-

հետև ամբիոնին են մոտենում արտադրության առաջավորները և յուրաքանչյուրը 15—20 րոպեի սահմաններում խոսում է իր կատարած աշխատանքի և իր ստանձնած սոցիալիստական պարտավորությունների կատարման մասին: Այստեղ ելույթ են ունենում նրանց աշխատանքային ընկերները: Երեկոն ամփոփում է կույանահասության վարչության նախագահը: կամ պարտիական կազմակերպության քարտուղարը, զգրոցի դիրեկտորը, հիմնարկ-ձեռնարկության ղեկավարը: Երեկոյի վերջում ցանկալի է կազմակերպել ղեղարվեստական մաս, ուր կարող է հանդես գալ ղեղարվեստական ինքնագործունեության խմբակը, ակումբի կամ կուլտուրայի տան նախածեղծությունը: Երեկոյի թեմայի վերաբերյալ ինչպես ընդունված է ձևավորվում է գրքային ցուցահանդես, ուր համոզիչ թվերով, փաստերով, դիագրամաներով, լուսանկարներով և նորարարների լավագույն փորձին նվիրված հանրամատչելի գրականության ցուցադրմամբ մասսայականացվում է արտադրության առաջավորների նվաճումները:

Այս օրինակներով կարելի է կազմակերպել հետաքրքրական հարց ու պատասխանի, փորձի փոխանակման և թեմատիկ այլ երեկոներ:

ՍՍՌՄ-ում կոմունիզմի կառուցման վերաբերյալ ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել հետևյալ գրքերը՝

Մարքս Կ., Էնգելս Ֆ. Կոմունիստական պարտիայի մանիֆեստը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 82 էջ:

Էնգելս Ֆ. Կոմունիստական միության պատմության շուրջը: Եր., Հայպետհրատ, 1948. 32 էջ:

Էնգելս Ֆ. Կոմունիզմի սկզբունքները: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 46 էջ:

Լեևին Վ. Ի. Պետություն և սեուլուցիա: Մարքսիզմի ուսմունքը պետության մասին և պրոլետարիատի խնդիրները սեուլուցիայի մեջ: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 158 էջ:

Լեևին Վ. Ի. Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ սեուլուցիայի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 561 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի պատմությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1963.

Իլ. 7, բաժին 6. Ռևոլյուցիայի հաղթանակի պատճառները: Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռևոլյուցիայի միջադպարին նշանակությունը, էջ 295—301:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիրը: Եր., Հայպետհրատ, 1961.

Մաս 1-ին, բաժին 2. Հոկտեմբերյան ռևոլյուցիայի և ՍՍՌՄ-ում սոցիալիզմի հաղթանակի համաշխարհային պատմական նշանակությունը, էջ 12—21:

ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարի նյութերը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 612 էջ:

Բրեժնև Լ. Ի. Ճառ ՄՄԿՊ 21-րդ համագումարում 1959 թ. հունվարի 30-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 20 էջ:

Բրեժնև Լ. Ի. Ճառ ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարում 1961 թ. հոկտեմբերի 19-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 26 էջ:

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՄՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում: 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 100 էջ:

Կոսիգին Ա. Ն. Ճառ ՄՄԿՊ 21-րդ համագումարում: 1959 թ. հունվարի 28-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 23 էջ:

Կոսիգին Ա. Ն. Ճառ ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարում: 1961 թ. հոկտեմբերի 26-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 32 էջ:

Միկոյան Ա. Ի. Ճառ ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարում: 1961 թ. հոկտեմբերի 20-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 35 էջ:

Միկոյան Ա. Ի. Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռևոլյուցիայի 41-րդ տարեդարձը: Զեկուցում Մոսկվայի սովետի հանդիսավոր նիստում 1958 թվականի նոյեմբերի 6-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 31 էջ:

Ջառոբյան Յա. Ն. Մեծ հոկտեմբերը: «Սովետ. Հայաստան», 1960. 6 նոյեմբերի:

Բաղդասարյան Հովհ. Կոմունիստական պարտիայի լեճինյան միասնությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 235 էջ:

Կոմունիզմի կառուցման ծրագիրը: (ՄՄԿՊ ծրագրի մասին): Եր., Հայպետհրատ, 1961. 39 էջ:

Հովհաննիսյան Լ. Վ. ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարը կոմունիզմի կառուցողների համագումարն է: Եր., Երևանի Պետ. համալս. հրատ., 1963. 43 էջ:

Այվազյան Լ. Բ. ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարը կոմունիզմի նյութա-տեխնիկական բաղադրի ստեղծման ուղիների մասին: Եր., 1962. 45 էջ:

Քոչարյան Ս. Ա. և Պետրոսյան Ս. Մ. Պատերազմները վերացնելը կոմունիզմի պայմական միտիան է: Օգնություն դասախոսներին: Եր., 1962. 25 էջ:

Քեմանների և գրականության բնարության գործում դրադարանավարներին մեծ օգնություն կարող են ցույց տալ մեթոդական և գրադարանագիտական հետևյալ ձևերը:

Աշխատել և աղբյուր կոմունիստաբար: (Հանձնարարական գրականության ցանկ): Եր., 1964. 80 էջ: (Հայկական ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվան Պետ. սեպ. գրադ.: Տեղ. բիբլ. բաժին):

ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարի սրբանշանների և նյութերի պրոպագանդան դրադարաններում: Մեթոդական և բիբլիոգրաֆիական նյութեր: Եր., 1962. 104 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվան Պետ. սեպ. գրադ.: Գրադարանագիտ. մեթոդ և տեղեկատու-բիբլ. բաժիններ):

Երիտասարդությունը և կոմունիստական դասախարակության հարցերը: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1963. 54 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվ. պետ. սեպ. գրադ. տեղեկատու բիբլ. բաժին):

Հայկական ՍՍՌ արդյունաբերության փարոսները: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1962. 23 էջ: (Հատուկ ախյի տեխն. գրակ. բաժին):

Գյուլատեղեկության առաջավորները Հայկական ՍՍՌ-ում: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1962. 31 էջ:

(Հայկ. ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվան պետ. ռեսպ. գրադ. տեղեկատու բիբլ. բաժին):

Կեռնես Ի. Ինչ կարգալ կոմերիտմիութեան մասին: (Հանձնարարական գրականութիւնն համառոտ բովանդակութեամբ): Եր., Հայպետհրատ, 1962. 67 էջ:

Շահագիզյան Ալ. Գրադարանների աշխատանքը ՍՄԿՊ Կենտկոմի հունիսյան պլենումի որոշումների պրոպագանդաման գործում: Եր., 1963. 89 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվան պետ. ռեսպ. գրադ.: Գրադարանագիտ. մեթոդ բաժին):

Սիլվանյան Հ. Կոմունիստական շաբաթօրյակներից դեպի կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաները: (Մեթոդական նամակ): Եր., 1959. 19 էջ: (Հայկ. ՍՍՌ Ալ. Մյասնիկյանի անվան պետ. ռեսպ. գրադ. գրադարանագիտ. մեթոդ բաժին):

Կոմունիզմի սրբբլեմներին և կոմունիստական հասարակութեան կառուցման հարցերի վերաբերյալ գրքային ցուցահանդեսներ և թեմատիկ քարտարաններ կազմակերպելու համար կարելի է հանձնարարել հետևյալ թեմաները՝

Սովետական Միութեան Կոմունիստական պարտիան կոմունիզմի ծավալուն կառուցման ժամանակաշրջանում:

Արդյունաբերութեան զարգացումը, նրա դերը կոմունիզմի արտագրողական ուժերի ստեղծման գործում:

Գյուղատնտեսութեան և գյուղում հասարակական հարաբերութեանների զարգացումը:

Փողովրդի նյութական բարեկեցութեան բարձրացումը: Սոցիալիզմի և կոմունիզմի կառուցման լինիչյան պլանը:

Կոմունիզմի կառուցումը ՍՍՌՄ-ում և սոցիալիստական երկրների համագործակցութիւնը:

Գիտութեան, կուլտուրայի, գրականութեան, կրթութեան և արվեստի ծաղկումը ՍՍՌՄ-ում:

Սովետական սոցիալիստական դեմոկրատիայի հետագա զարգացումը:

Խաղաղ դոյակցութեան և ընդհանուր խաղաղութեան համար մղվող պայքարը: ՍՍՌՄ խաղաղասիրական քաղաքականութեանը:

Կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաները:

Մեր փարոսները:

Պայքարել կոմունիստական կոշման համար:

Սոցիալիստական աշխատանքի հերոսները:

Կոմունիզմի երիտասարդ կառուցողները յոթնամյակի կառուցներում:

Կոմունիստական աշխատանքի հարվածայինները:

Աշխատանք և կոմունիզմ:

Մարդը աշխատանքով է գեղեցիկ:

Ինչ կարգալ սոցիալիստական դեմոկրատիայի երկրների մասին:

Ինչ կարգալ կոմունիզմի երիտասարդ կառուցողների մասին:

Սովետական Միութեան Կոմունիստական պարտիան և Սովետական կառավարութիւնը կոմունիստական աշխատանքի մասին:

Ինչ կարգալ կոմունիզմի և խաղաղութեան մասին:

Ինչ կարգալ կոմունիստական հասարակութեան կառուցման մասին մեր երկրում:

Կոմունիզմի և աշխատանքի թեման գեղարվեստական գրականութեան մեջ:

Ինչ կարգալ երիտասարդութեան աշխատանքային դաստիարակութեան մասին:

ԿՈՄՈՆԻՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Կոմունիստական շինարարության համար կարևոր նշանակություն ունի մարդկանց դաստիարակությունը կոմունիզմի ոգով: ՄՄԿՊ-ն անընդհատ հոգ է տանում աշխատավորության կոմունիստական դաստիարակության մասին՝ պահանջելով, որպեսզի սոցիալիզմից-կոմունիզմին անցնելու ժամանակաշրջանում ամեն կերպ ուժեղացվի գաղափարական աշխատանքը, այն սերտորեն կապվի կյանքի հետ և կազմակերպվի այնպես, որ բարձրանա աշխատավորության գիտակցությունը և ակտիվությունը կոմունիզմի կառուցման գործում:

Սովետական մարդկանց դաստիարակությունը բազմակողմանի ու բարդ պրոցես է: Պարտիան առանձնահատուկ ուշադրություն է նվիրում երիտասարդ սերնդի կոմունիստական դաստիարակությանը, որը պետք է կառուցի կոմունիզմը, պետք է ապրի կոմունիզմի օրոք:

Մարքսիզմ-լենինիզմի հիմունքներին տիրապետելը, կոմունիստական աշխարհայացքի յուրացումը, պարտիայի քաղաքականության խոր ըմբռնումը ոչ մի կենսական անհրաժեշտություն են դարձել սովետական յուրաքանչյուր մարդու համար: Գաղափարական աշխատանքի առաջին պլանի վրա գտնվում է սովետական յուրաքանչյուր մարդու կողմից ՄՄԿՊ ծրագրի, մեր պայքարի ու հաղթանակների ծրագրի, խոր ուսումնասիրման ու կենսազորման խնդիրը:

Երիտասարդության կոմունիստական դաստիարակությունն իր մեջ ընդգրկում է հետևյալ հարցերը.

1. Կոմունիստական բարոյակունության արմատավորումը երիտասարդության մեջ:

2. Երիտասարդության աշխատանքային դաստիարակությունը:

3. Երիտասարդության ինտերնացիոնալ դաստիարակությունը:

4. Սովետական երիտասարդության բազմակողմանի ու ներդաշնակ վարդապետումը:

5. Կապիտալիզմի մնացուկների հաղթահարումը մարդկանց գիտակցության մեջ:

Նշված հարցերի վերաբերյալ երիտասարդության շրջանում կարելի է կազմակերպել զրույցներ, զրբի տեսություններ, հարց ու պատասխանի և թեմատիկ երեկոներ: Այդ միջոցառումների անցկացման ընթացքում անհրաժեշտ է երիտասարդ ունկնդիրների ուշադրությունը բևեռել այն հարցի վրա, որ աշխատանքի նկատմամբ պետք է ունենալ կոմունիստական վերաբերմունք, այսինքն բարձր կազմակերպվածություն, աշխատանքային օրինակելի կարգապահություն, փոխադարձ օգնություն աշխատանքում, կոլեկտիվի նկատմամբ պատասխանատվության բարձր զգացում: Անհրաժեշտ է հիշեցնել երիտասարդ ունկնդիրներին, որ յուրաքանչյուր սովետական մարդ պետք է ակտիվորեն մասնակցի նյութական բարիքների ստեղծմանը, որոնք կենսական անհրաժեշտություն են նրա կյանքի ու գործունեության համար, մեր հասարակության համար, ցույց տալ որ աշխատանքային պրոցեսում է դաստիարակվում նոր մարդը, կոմունիստական հասարակության գիտակից կառուցողը:

Գրադարաններն իրենց տրամադրության տակ ունեն բազմաթիվ գրքեր, որոնց օգնությամբ կարելի է ընթերցողների առաջ բացահայտել «Կոմունիստական դաստիարակություն» հասկացողության էությունը, օրինակ, Վ. Ի. Լենինի «Երիտասարդության միությունների խնդիրները», «Երիտասարդության մասին», «Կոմունիստական դաստիարակության մասին» ժողովածուն, «Ինչպես կազմակերպել մրցությունը» և

ալլ աշխատություններ: Գրագարանավարը պետք է առանձին ստենդների վրա ցուցադրի այդ գրքերը հետևյալ խորագրով՝ «Մարտիակոմիտեի հիմնադիրները կոմունիստական դաստիարակության մասին»: Այնուհետև կարելի է ընթերցողներին հանձնարարել Սովետական Միության կոմունիստական պարտիայի և Սովետական կառավարության որոշումները, ինչպես նաև պարտիայի ու պետության ականավոր գործիչների աշխատությունները երիտասարդության կոմունիստական դաստիարակության մասին: Օրինակ՝ Ն. Կ. Կրուպսկայայի «Գաստիարակության և ուսուցման մասին», «Երիտասարդության մասին», Մ. Ի. Կալինինի «Կոմունիստական դաստիարակության հարցերը», Մ. Գորկու «Երիտասարդության և երեխաների մասին», Ա. Ս. Մակարենկոյի աշխատությունները նվիրված կոմունիստական դաստիարակության հարցերին և այլ գրքեր:

Միաժամանակ ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել գիտա-հանրամատչելի, մասսայական գրքեր, բրոշյուրներ, հոդվածներ ժողովներից ու թերթերից, որոնք նվիրված են կոմունիստական դաստիարակության հարցերին: Մեծ հետաքրքրություն է կրթության հարցերի վերաբերյալ գեղարվեստական գրքերը:

Կոմունիստական դաստիարակության հարցերի վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան կազմակերպելիս անհրաժեշտ է առաջին հերթին նկատի ունենալ հետևյալ հրատարակությունները՝

Մարտի Կ. և էլգելս Ֆ. Կոմունիստական պարտիայի մանիֆեստը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 83 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կոմունիստական դաստիարակության մասին: (Ժողովածու ճառերից և աշխատություններից): Եր., Հայպետհրատ, 1958. 162 էջ:

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 379 էջ:

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության միությունների խնդիրները: (Ճառ՝ Ռուսաստանի կոմունիստական երիտասարդության

միության համառուսաստանյան 3-րդ համագումարում 2 հոկտեմբերի 1920 թ.): Եր., Հայպետհրատ, 1962. 43 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կոմունիստական բարոյականության մասին: (Ռուսերեն):

Կալինին Մ. Ի. Գաստիարակության և ուսուցման մասին: Ընտիր հոդվածներ և ճառեր: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 452 էջ:

Կալինին Մ. Ի. Մեր ժողովրդի բարոյական նկարագրի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1948. 45 էջ:

Կրուպսկայա Ն. Կ. Գաստիարակության և ուսուցման մասին: Հատընտիր մանկավարժական երկեր: Եր., Հեռակա մանկ. ինստ. հրատ., 1949. 96 էջ:

Կրուպսկայա Ն. Կ. Երիտասարդության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1947. 172 էջ:

Գուրկի Մ. Երիտասարդության և երեխաների մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1939. 345 էջ:

Սովետական Միության կոմունիստական պարտիայի ծրագիրը: Եր., Հայպետհրատ, 1961.

Մաս 2-րդ, բաժին 5. Պարտիայի խնդիրները գաղափարախոսության, դաստիարակության, կրթության, գիտության ու կուլտուրայի բնագավառում, էջ 139—159:

ՍՄԿՊ Կենտկոմի հունիսյան պլենումի որոշումները պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրների մասին: Ընդունված է Լ. Ֆ. Իլյիչովի 1963 թ. հունիսի 18-ի պեկուցման առթիվ: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 35 էջ:

ՀամԼԿԵՄ 14-րդ համագումարի բանաձևը: «ՀամԼԿԵՄ Կենտկոմի հաշվետվությունը և կոմերիտմիության խնդիրները, որոնք բխում են ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի որոշումներից» ղեկուցման առթիվ: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 31 էջ:

Բարոյական կողերսի կարևորագույն սկզբունքը: («Պրավդա»-ի սեպտեմբերի 20-ի առաջնորդողը): «Սովետ. Հայաստան», 1962. 21 սեպտեմբերի:

Երիտասարդությանը դաստիարակել կոմունիստական ոգով: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 5, էջ 3—7:

Կոմունիստական դաստիարակության հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 610 էջ:

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963.

Գլուխ 2-րդ, բաժին 4. Նոր աշխարհայացք, նոր բարոյականություն ունեցող մարդը ձևավորվում է կուլեկտիվում, էջ 55—66:

Զարոբյան Յա. Ն. Երիտասարդությանը դաստիարակել և կոպիել աշխատանքում, ուսման մեջ, պայքարում: ՀԿՊ Կենտկոմի առաջին քարտուղար ընկ. Յա. Ն. Զարոբյանի ճառը ՀԿԵՄ 21-րդ համագումարում 1962 թ. փետրվարի 3-ին: «Սովետ. Հայաստան», 1962, փետրվարի 4-ին:

Զարոբյան Յա. Ն. Կոմունիստաբար դաստիարակել նոր սերնդին: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 7, էջ 3—16:

Պավլով Ս. Պ. Ապրել, աշխատել, պայքարել Լենինի պես: (Զեկուցում ՀամԼԿԵՄ 14-րդ համագումարում): «Ավանգարդ», 1962. 19 ապրիլի:

Պավլով Ս. Պ. Դաստիարակել կոմունիզմի համողված, կայուն մարտիկներ: ՀամԼԿԵՄ Կենտկոմի առաջին քարտուղար ընկ. Ս. Պ. Պավլովի ղեկուցումը ՀամԼԿԵՄ Կենտկոմի պլենումում: «Ավանգարդ», 1963. 11 հուլիսի:

Անանիկյան Կ. Հասարակությունը և անհատը: Եր., Պետ. համալս. հրատ., 1964. 88 էջ:

Բոլդիրև Ն. Ի. Երիտասարդի պարտքի, պատվի և անձնական արժանապատվության մասին: (Նյութեր դասախոս. համար): Եր., 1958. 57 էջ:

Գրիգորյան Տ. Գ. Կոմունիզմ կառուցողի բարոյական կողեցուր: Բաքու, Ադրպետհրատ, 1962. 84 էջ:

Երիցյան Խ. Նոր մարդու բարոյական գլխավոր գիծը: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 12, էջ 41—49:

Խվանով Վ. Գ. և Ռիրակովա Ն. Վ. Ինչ է էթիկա: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 66 էջ:

Հովհաննիսյան Ա. Մարդը մարդուն բարեկամ է, ընկեր և հղբայր: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 45 էջ:

Հովսեփյան Գ. Բարեկիրթ վարվեցողության, կուլտուրականության և վայելուչ ձևերի մասին: Եր., 1959. 42 էջ:

Մազմանյան Մ. Կամքի և բնավորության ձևավորումը: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 55 էջ:

Մազմանյան Մ. Սեր, ամուսնություն և ընտանիք: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 137 էջ:

Մակարենկո Ա. Մանկավարժական պոեմ: Եր., Հայպետհրատ, 1947. հտ. 1—3:

Մակարենկո Ա. Գիրք ծնողների համար: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 398 էջ:

Մամեդով Ի. Ա. Սովետական երիտասարդության բարոյական կերպարը: Եր., 1962. 40 էջ:

Մելիքյան Հ. Ազնվության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 95 էջ:

Մելիքյան Մ. Վ. Ի. Լենինը ժողովրդական կրթության և անող սերնդի կոմունիստական դաստիարակության մասին: Եր., Հայպետուսմանկհրատ, 1961. 151 էջ:

Շախարյան Հ. Գ. Կոմունիստական գիտակցության ձևավորման շուրջը: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 107 էջ:

Պետրոսյան Ա. Ն. և Քոչարյան Ա. Կոմունիզմ կառուցողի բարոյական կերպարը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 79 էջ:

Սամսոնով Ռ. Կուլեկտիվիզմը ընդդեմ ինդիվիդուալիզմի: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 185 էջ:

Սաֆյան Պ. և Սաղաթելյան Ա. Ինչ տվեց Սովետական իշխանությունը երիտասարդությանը: Եր., 1959. 41 էջ:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Գրողարանի աշխատանքում մեծ տեղ պետք է գրավի աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի հարցին նվիրված գրականությունը: Ընթերցողների շրջանում անհրաժեշտ է լայնորեն պրոպագանդել Վ. Ի. Լենինի «Մեծ

նախաձեռնություն», «Ինչպես կազմակերպել մրցությունը», «Աշխատանքի արտադրողականության մասին», «Դարավոր կացութիւնների խորատկամից դեպի նորի ստեղծումը», «Զեկուցում շարափորչակների մասին», Ինչպես նաև՝ ՍՄԿՊ ծրագիրը, Կոմունիստական պարտիայի և Սովետական կառավարության որոշումները կոմունիստական աշխատանքի և արտադրողականության բարձրացման մասին, արդյունաբերության և դյուրատնտեսության առաջավորների լավագույն փորձի վերաբերյալ:

Գրագարանավարը հանձնարարելով գրքեր սովետական մարդկանց անձնվեր աշխատանքի և լավագույն փորձի մասին, գրանով իսկ նպաստում է աշխատանքային կարգապահության ամրապնդման և աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման գործին: Գրագարանը արտադրության աշխատողներին պետք է պարբերաբար հասցնի նոր լույս տեսած այն գրքերը, բրոշյուրներն ու հոդվածները, որոնք վերաբերվում են առաջավորների աշխատանքի փորձին, գիտությունների նոր նվաճումներին, բերքատվության բարձրացմանը, արտադրության մեջ նոր գյուտների ու ռացիոնալիզատորական առաջարկությունների արմատավորմանը և այլն:

Ընթերցողների հետ տարվող անհատական և մասսայական աշխատանքում գրագարանավարը հանձնարարում է առաջավոր փորձն ընդհանրացնող գրականությունը: Այդ նպատակով կարելի է կազմակերպել գրքային նորությունների մշտական ցուցափեղկ, ուր գրքերի հետ միասին ցուցադրվում են նաև ժուռնալները, թերթերը և նրանցում տպագրված կարևորագույն հոդվածները: Այդպիսի ցուցափեղկերը կարող են լինել հետևյալ խորագրերով՝ «Աշխատել և ապրել կոմունիստաբար», «Կոմունիստական աշխատանքի փորձից», «Կոմունիստական լուսաբանները», «Մեր փառուները», «Արտադրության առաջավորները» և այլն:

Գրքային նորությունների ցուցահանդեսներում անհրաժեշտ է ցուցադրել համապատասխան տեքստեր, տվյալներ, քաղվածքներ, ասույթներ պարտիայի և կառավարության որոշում-

ներից, կոմունիստական պարտիայի և Սովետական պետության ղեկավարների ելույթներից ու ճառերից, ինչպես նաև բնակչությանը մտքի լիզացնող կոչեր, լուղուցներ: Ամսագրերից և թերթերից կարելի է ընտրել Հայաստանի և եղբայրական ռեպուբլիկաների կոլտնտեսությունների, ձեռնարկությունների ու քաղաքների մրցությունը լուսաբանող նկարներ: Կազմել է, երբ այդպիսի ցուցահանդեսներում տեղադրվում են նոր լույս տեսած գրքեր նվիրված ժողովրդական տնտեսության կարևորագույն բնագավառներին, կոմունիստական աշխատանքի բրիգադների լավագույն փորձին: Հանձնարարվում է նաև ցուցադրել կոմունիստական շինարարությունը պատկերող գեղարվեստական երկեր, արձակ և չափածո ստեղծագործություններ:

Հանձնարարվող գրքերի, բրոշյուրների, հոդվածների, թվական տվյալների, իլյուստրացիաների, քաղվածքների, աշխատանքի համառոտ նկարագրությունների, փաստական տվյալների և այլ նյութերի միջոցով անհրաժեշտ է ցույց տալ ռեսպուբլիկայի, տվյալ արտադրական վարչության, տնտեսության ձևը բերած նվաճումները, առաջավորների արտադրական բարձր ցուցանիշները:

Այդպիսի ցուցահանդեսների շուրջը պետք է անցկացնել շրջաններ, որոնց միջոցով վառ ու կենդանի լեզվով ընթերցողներին պատմել այն մարդկանց մասին, որոնք ձևը են բերել զգալի հաջողություններ արտադրության մեջ: Նման շրջաններ, տեսություններ կարելի է կազմակերպել ամեն մի նոր, առաջավոր փորձի մասին խոսող գրքի կամ հոդվածի շուրջը: Զրույցից հետո կարևոր է պարզել ընթերցողի կարծիքը, տպավորությունները: Կազմել է, որ գրագարանը այդ նպատակով ունենա տպավորությունների, կարծիքների և առաջարկությունների տետր, ուր ընթերցողները կարող են գրի առնել իրենց կարծիքները, գրքից ստացած տպավորությունները և այն մասին, թե ինչ նոր բան տվեց իրենց տվյալ գրքի, բրոշյուրի, հոդվածի ընթերցումը:

Ցանկալի է, որպեսզի գրագարանները հաճախակի կազմակերպեն աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբեր-

մունքի մասին թեմաներով կոլեկտիվ քննարկումներ, ինչպես օրինակ՝ «Աշխատանքը բոլոր բարիքների ստեղծողն է», «Վոմունիստական աշխատանքի մարդիկ մեր փառուներն են», «Վոմունիստական աշխատանքով կենսագործենք կոմունիզմի կառուցման ծրագիրը» և այլն: Այդ քննարկումների ժամանակ ընթերցողները կարող են հանդես գալ իրենց կարծիքներով, քննադատական խոսքով, իրենց վերաբերմունքը ցույց տան դեպի այս կամ այն երկը, որոշակի թեմայով գրքքին, դեպի այն հարցերը, որոնք ծագել են այդ երկերի ընթերցանության ընթացքում: Ինչ խոսք, ուր այդպիսի քննարկումները աջակցում են ընթերցողների աշխարհայացքի ընդլայնմանը, դաստիարակում են նրանց մեջ գիրքը քննադատորեն գնահատելու և կյանքի հետ կապելու հմտություն: Անհրաժեշտ է գրի առնել քննարկման ժամանակ հայտնված արժեքավոր կարծիքները, դիտողությունները, առաջարկությունները, այդպիսիք հետագայում աշխատանքում հաշվի առնելու համար:

Աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի հարցերի շուրջը կազմակերպվող մասսայական միջոցառումների անցկացման ժամանակ դրադարանավարներին խորհուրդ է տրվում օգտվել հետևյալ հրատարակություններից՝

Մարեա Կ. և Էնգելս Գ. Կոմունիստական պարտիայի մասին ֆեստը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 82 էջ:

Էնգելս Գ. Կոմունիզմի սկզբունքները: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 46 էջ:

Լենին Վ. Ի. Դարավոր կացութաձևի խորտակումից դեպի նորի ստեղծումը: 8 ապրիլի 1920 թ.: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 30, էջ 660—663:

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1955, 379 էջ:

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության միությունների խնդիրները (Ծառ՝ Ռուսաստանի կոմունիստական երիտասարդության միության համառուսաստանյան 3-րդ համագումարում: 2 հոկտեմբերի 1920 թ.): Եր., Հայպետհրատ, 1962. 43 էջ:

Լենին Վ. Ի. Զեկուցում շաբաթօրյակների մասին: ՌԿ(Բ)Պ Մոսկվայի համաքաղաքային կոնֆերենցիայում 1919 թ. դեկտեմբերի 20-ին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 30, էջ 354—361:

Լենին Վ. Ի. Կոմունիստական դաստիարակության մասին: (Ծառերի և աշխատությունների ժողովածու): Եր., Հայպետհրատ, 1958. 162 էջ:

Լենին Վ. Ի. Մեծ նախաձեռնություն: (Բանվորների հերոսության մասին թիկունքում: «Կոմունիստական շաբաթօրյակների» առթիվ): Եր., Հայպետհրատ, 1960. 34 էջ:

Լենին Վ. Ի. Ինչպես կազմակերպել մրցությունը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 26, էջ 493—506:

Կալինին Մ. Ի. Դաստիարակության և ուսուցման մասին: Ընտիր հոդվածներ և ձևեր: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 452 էջ:

Կուսակալյա Ն. Կ. Երիտասարդության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1947. 172 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիրը: Ընդունված ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի կողմից: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 174 էջ:

ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի բանաձևը: ՍՄԿՊ Կենտկոմի հաշվետվության առթիվ: (Ընդունված է միաձայն 1961 թ. հոկտ. 31-ին): Եր., Հայպետհրատ, 1961. 39 էջ:

ՀԼԿՄ 21-րդ համագումարի բանաձևը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 55 էջ:

Հայաստանի Լենինյան կոմերիտմիության 22-րդ համագումարի բանաձևը: ՀԼԿՄ Կենտկոմի հաշվետու զեկուցման առթիվ: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 31 էջ:

Հանուն կոմունիստական աշխատանքի: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 216 էջ: (ՍՄԿՊ Կենտկոմին կից մարքսիզմ-լենինիզմի ինստ. հայկ. ֆիլիալ):

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 100 էջ:

Գրիշին Վ. Վ. Կոմունիզմի կառուցումը միլիոնավոր աշխատավորների կենդանի ստեղծագործությունն է, նրանց անձնվեր աշխատանքը: Ընկ. Վ. Վ. Գրիշինի զեկուցումը կոմունիստական աշխատանքի շարժման առաջավորների համամիութենական խորհրդակցությունում: «Սովետ. Հայաստան», 1963, 27 ապրիլի:

Պավլով Ս. Պ. Ապրել, աշխատել, պայքարել կենիսի պես: (Զեկուցում ՀամԿԵՄ 14-րդ համագումարում): «Ավանդարդ», 1962, 19 ապրիլի:

Պավլով Ս. Պ. Գասախարակել կոմունիզմի համոզված, կայուն մարտիկներ: ՀամԿԵՄ Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ս. Պ. Պավլովի զեկուցումը ՀամԿԵՄ Կենտկոմի պլենումում: «Ավանգարդ», 1963, 11 հուլիսի:

Ջարոբյան Յա. Ն. Կոմունիստաբար դաստիարակել նոր սերնդին: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 7, էջ 3—16.

Ջարոբյան Յա. Ն. Երիտասարդությանը դաստիարակել ու կոփել աշխատանքում, ուսման մեջ, պայքարում: ՀԿՊ Կենտկոմի առաջին քարտուղար ընկ. Յա. Ն. Ջարոբյանի ճառը ՀԿԵՄ 21-րդ համագումարում, 1962 թ. փետրվարի 3-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1962.

Աղուզումցյան Վ. Կոմունիզմը և աշխատանքը: Եր., Հայպետհրատ, 1964, 104 էջ:

Առաֆելյան Ա. Կոմունիստական աշխատանքի փորձից: Եր., Հայպետհրատ, 1963, 33 էջ:

Առաֆելյան Ս. Կոմունիստական աշխատանքը հաղթանակում է: «Լենինյան ուղիով», 1963, № 10, էջ 18—27.

Առուստամյան Մ. Աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի մասին: Եր., Պետ. համալս. հրատ., 1955, 62 էջ:

Գրիգորյան Ա. Կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաները Հայաստանում: Եր., ՀՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի հրատ., 1961, 113 էջ:

Դալլաբյան Կ. Խոպանի ճանապարհով: (Ակնարկներ): Եր., Հայպետհրատ, 1958, 230 էջ:

Կոմերիտմիության կազմակերպությունների խնդիրները ՄՄԿՊ 22-րդ համագումարի որոշումների կապակցությամբ: ՀամԿԵՄ Կենտկոմի 12-րդ պլենումի որոշումը: Եր., Հայպետհրատ, 1961, 35 էջ:

Մելիքյան Է. Այսպես է գալիս երջանկությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1962, 39 էջ:

Շաֆարյան Հ. Աշխատանքը որպես բարոյական կատեգորիա: «Սովետ. մանկավարժ», 1962, № 1, էջ 9—14.

Պողոսյան Ա. Երիտասարդության աշխատանքային դաստիարակության մասին: Եր., 1960, 33 էջ:

Սահակյան Վ. և Գևորգյան Վ. Հայաստանի սոցիալիստական աշխատանքի հերոսները: Եր., 1960, 351 էջ:

Սաֆյան Պ. և Վարդանյան Ա. Նրանք աշխատում են կոմունիստաբար: Եր., 1960, 78 էջ:

Վարդանյան Ս. Երիտասարդությունը ստեղծագործ ուժ է: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 8, էջ 36—45:

Հասարակական-քաղաքական դրականության հետ միասին նշված թեմայով դրադարանավարը ընթերցողներին կարող է հանձնարարել նաև զեկուզմատական գրականության երկեր, պատմվածքներ, վեպեր, ակնարկներ, շափածո ստեղծագործություններ: Ինչպես օրինակ՝

Ալվազյան Ս. Բարի առավոտ: Եր., Հայպետհրատ, 1964, 476 էջ:

Ալվազյան Ս. Տուր ձեռքդ, կյանք: Եր., Հայպետհրատ, 1962, 326 էջ:

Ամիրբեկյան Վ. Կոմերիտականները: Եր., Հայպետհրատ, 1959, 233 էջ:

Առաֆելյան Գ. Անհայտ հերոսը: Ակնարկների ժողովածու: Եր., Հայպետհրատ, 1960, 308 էջ:

Արմեն Մ. Ռսկի հնձան: Եր., Հայպետհրատ, 1959, 463 էջ:

Արևյան Գ. Հանքաշխարհ: (Ակնարկ): Եր., Հայպետհրատ, 1959, 228 էջ:

Աժակ Վ. Մոսկվայից հեռու: Վեպ: Եր., Հայպետհրատ, 1950, 836 էջ:

Բաղդասարյան Ա. և Չուրակով Հ. Մեր ժամանակի մարդը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 71 էջ:

Բուրբենով Մ. Սպիտակ կեչի: Վեպ: Գիրք 1—2: Եր., Հայպետհրատ, 1953.

Գյուլնազարյան Խ. Օրերի ճանապարհը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 391 էջ:

Դավրյան Վ. Լուսաբացք լեռներում: (Բանաստեղծություններ, բալլադներ, պոեմներ): Եր., Հայպետհրատ, 1957. 225 էջ:

Զարմանդովստ (Պետրոսյան Ա.): Միայն քեզ համար: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 112 էջ:

Զարյան Ն. Հացավան: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 49 էջ:

Էմին Գ. Յոթ երգ: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 111 էջ:

Էմին Գ. Որոնումներ: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 203 էջ:

Խանգաղյան Ա. Կորած արահետներ: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 308 էջ:

Խանգաղյան Ա. Որոտանի կիրճում: Պատմվածքներ: Եր., Հայպետհրատ, 1956. 55 էջ:

Խանգաղյան Ա. Հողը: Վեպ: Գիրք 2: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 764 էջ:

Կապուտիկյան Ա. Բարի երթ: (Բանաստեղծություններ): Եր., Հայպետհրատ, 1957. 410 էջ:

Կոչեալա Ն. Ն. Պատմվածք որդու մասին: (Սովետական Միության հերոս Օլեգ Կոչեոյ): Եր., Հայպետհրատ, 1950. 229 էջ:

Կրոյան Լ. Դրուժինիկի սխրագործությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 32 էջ:

Կոսմոդեմյանսկայա Լ. Տ. Պատմվածք Զոյայի և Շուրայի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 250 էջ:

Կոչետով Վ. Ժուրբինների ընտանիքը: Վեպ: Եր., Հայպետհրատ, 1954. 531 էջ:

Մալխասյան Ա. Անմահություն: Ակնարկներ: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 184 էջ:

Մալխասյան Ա. Կոմերիտական մարտկոցը: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 90 էջ:

Մայակովսկի Վ. Կոմերիտական: (Չափածո): Մայակովսկի Վ. «Հատընտիր» գրքում: Եր., Հայպետհրատ, 1955. էջ 218—222:

Մայակովսկի Վ. Մեր պատանեկությունը: (Չափածո): Մայակովսկի Վ. «Հատընտիր» գրքում: Եր., Հայպետհրատ, 1955. էջ 223—228:

Մակարենկո Ա. Մանկավարժական պոեմ: Եր., Հայպետհրատ, 1947. հտ. 1—3:

Մակարենկո Ա. Դրոշակներն աշտարակների վրա: (Վիպակ): Եր., Հայպետհրատ, 1959. 599 էջ:

Մկրտչյան Հ. Հայրենի երկրում: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 307 էջ:

Մալցև Ն. Ամբողջ սրտով: Վեպ: Եր., Հայպետհրատ, 1952. 483 էջ:

Շալոխով Մ. Հերիած խոսպան: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 446 էջ:

Չարենց Ն. Բալլադ Տոմսոնի, կոմերիտ աղի և դորձագուլի մասին: (Չափածո): Չարենց Ն. «Ընտիր երկեր» գրքում: Եր., Հայպետհրատ, 1957. էջ 318—320:

Պետրոսյան Վ. Վերջին գիշերը: (Պատմվածքների ժողովածու): Եր., Հայպետհրատ, 1959. 226 էջ:

Պոլեյ Բ. Մենք սովետական մարդիկ ենք: Հայրենական Մեծ պատերազմի իրական պատմություն: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 454 էջ:

Սարոյան Ա. Աշխատանքի մարդը: (Պատմվածք): Եր., Հայպետհրատ, 1962. 38 էջ:

Սեկոյան Ա. Ոսկե վազերի մեջ: Վեպ: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 634 էջ:

Սաֆարյան Ն. Իմ երգը: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 64 էջ:

Սաեփանյան Ա. Ոսկե մեդալ: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 410 էջ:

Սահյան Հ. Բարձունքի վրա: (Բանաստեղծություններ): Եր., Հայպետհրատ, 1955. 218 էջ:

Վարդյան Բ. Լեռների որդին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 470 էջ:

Վերդյան Բ. Ինչպես է գալիս երջանկությունը: (Վեպ): Եր., Հայպետհրատ, 1957. 419 էջ:

Տվարդովսկի Ա. Վասիլի Տյորկին: Գիրք մարտիկի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 286 էջ:

Օստրովսկի Ն. Ինչպես էր կոփվում պողպատը: Վեպ 2 մասից: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 480 էջ:

Ֆադեև Ա. Երիտասարդ գվարդիա: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 713 էջ:

Ընթերցողին անհրաժեշտ է ծանոթացնել սովետական գեղարվեստական գրականության այն երկերի հետ, որտեղ նա կգտնի կոմունիստական հասարակությունը կառուցող մեր օրերի մարդկանց հերոսական վառ պատկերները, նրանց բարձր գիտակցականությունը, կոմունիստական վերաբերմունքը դեպի աշխատանքը:

Երիտասարդությանը կոմունիստական դաստիարակության հարցերի վերաբերյալ գրականության ընթերցանության մեջ ներգրավելու նպատակով, գրադարանները կոմերիտական կազմակերպությունների հետ միասին պարտիական կազմակերպության ղեկավարությամբ կարող են անցկացնել ընթերցողական կոնֆերանս նվիրված Վ. Ի. Լենինի «Երիտասարդության միությունների խնդիրները» աշխատությանը: Կոնֆերանսի անցկացումը պետք է նպաստի Լենինի աշխատության մեջ առաջ քաշված հիմնական դադափարների բմբռնմանը և միևնույն ժամանակ բացահայտելու այն խնդիրները, որոնք դրված են կոմերիտմիության և ողջ սովետական երիտասարդության առաջ կոմունիզմի կառուցման համար մղվող պայքարում:

Որպես օրինակ, նշենք տվյալ կոնֆերանսում ընթերցողների ելույթների մի շարք թեմաներ՝

Լենինի ճառը կոմերիտմիության և ողջ սովետական երիտասարդության ծրագրային փաստաթուղթ է: Համառորեն տիրապետենք գիտելիքներին, գիտությունը և կուլտուրային:

Դաստիարակել երիտասարդությանը կոմունիստական բարոյականության սգով, կոփել նրան դժվարությունների դեմ մղվող պայքարում:

Մեր կյանքի շուրջափակումը քայքայ կապենք կոմունիզմի կառուցմանը պրակտիկ կերպով մասնակցելուն:

Կոմունիստական հասարակության կառուցման հոյակապ պլանը և երիտասարդության խնդիրները:

Սովետական երիտասարդության բարոյական կերպարը:

Երիտասարդության կոմունիստական դաստիարակությունը և այսօրվա մեր խնդիրները:

Կոմունիստական պարտիայի մարտական օգնականը:

Կոնֆերանսի նախապատրաստման շրջանում գրադարանը երիտասարդության մեջ լայնորեն պրոպագանդում է նշված հարցերի վերաբերյալ գրականություն:

Բացի գրքերից, ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել նաև հոգվածներ ամսագրերից և թերթերից:

Կայանալիք կոնֆերանսի մասին երիտասարդությանը տեղեկացնելու համար ձևավորվում է պլակատ-հայտարարություն մոտավորապես հետևյալ բովանդակությամբ՝

Կոմերիտական կազմակերպությունն ու գրադարանը անց են կացնում ընթերցողական կոնֆերանս «ԻՆՉՊԻՍԻՆ ՊԵՏՔ Է ԼԻՆԻ ՄԵՐ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՄԱՐԴՈՒՄԻ» քեմայով:

Ընկեր ընթերցողներ, ակտիվորեն պատրաստվեցեք կոնֆերանսին, կարդացեք հետևյալ գրքերը՝

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության միությունների խնդիրները: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 43 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կոմունիստական դաստիարակության մասին: Ժողովածու: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 162 էջ:

Մուսայսկայա Ն. Վ. Երիտասարդության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 172 էջ:

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 100 էջ:

Պավլով Ս. Պ. Դաստիարակել կոմունիզմի համոզված, կայուն մարտիկներ: ՀամԿԵՄ Կենտկոմի առաջին քարտուղար ընկ. Ս. Պ. Պավլովի զեկուցումը ՀամԿԵՄ Կենտկոմի պլենումում: «Ավանգարդ», 1963, 11 հուլիսի:

Պավլով Ս. Պ. Ապրել, աշխատել, պայքարել Լենինի պես: (Զեկուցում ՀամԿԵՄ 14-րդ համագումարում): «Ավանգարդ», 1962, 19 ապրիլի:

Զարոբյան Յա. Ն. Կոմունիստաբար դաստիարակել նոր սերնդին: «Լենինյան ուղիով», 1962, № 7, էջ 3—16.

Գուրովա Ռ. Մխրագործության համար կյանքում միշտ էլ տեղ կա: Եր., 1958. 42 էջ:

Մազմանյան Մ. Կամբի և բնավորության ձևավորումը: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 55 էջ:

Մելիքյան Ն. Ապնվության մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 95 էջ:

Պետրոսյան Ս. և Քոչարյան Մ. Կոմունիզմ կառուցողի բարոյական կերպարը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 79 էջ:

Պողոսյան Ս. Երիտասարդության աշխատանքային դաստիարակության մասին: Եր., 1960. 33 էջ:

Սաֆյան Պ. և Վարդանյան Ա. Նրանք աշխատում են կոմունիստաբար: Եր., 1960. 78 էջ:

ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

Ամիրբեկյան Վ. Կոմերիտականները: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 233 էջ:

Աթայան Ռ. Զարթոնք: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 495 էջ:

Այվազյան Ս. Տուր ձեռքդ, կյանք: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 326 էջ:

Արևյան Գ. Հանքաշխարհ: Եր., Հայպետհրատ, 1959. 226 էջ:

Պոլոտյ Բ. Մենք սովետական մարդիկ ենք: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 454 էջ:

Օստրովսկի Ն. Ինչպես էր կոփվում պողպատը: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 478 էջ:

Ֆադեև Ա. Երիտասարդ գվարդիա: Եր., Հայպետհրատ, 1953. 713 էջ:

Կոմունիստական հասարակության կառուցման հարցերի վերաբերյալ ընթերցողական կոնֆերանսներ և գրքի երեկոներ կազմակերպելու նպատակով գրադարանավարներին հանձնարարվում է օգտվել հետևյալ թեմաներից.

Ապրել, աշխատել, պայքարել Լենինի պես:

Մենք ապագան կերտում ենք այսօր:

Պարտիան մեզ սիրանքների է կոչում:

Սովետական հայրենասիրությունը մեր ուժի կենսատու աղբյուրն է:

Կոմունիզմի երիտասարդ կառուցողի բարոյական կերպարը:

Նոր մարզու դաստիարակության լավագույն դպրոցը՝ կյանքի դպրոցն է:

Մարդը մարդուն բարեկամ է, ընկեր և եղբայր:

Ազնվություն և ճշմարտություն, բարոյական անաղարտություն, պարզություն և համեստություն հասարակական և անձնական կյանքում:

Կոլեկտիվիզմ և ընկերական փոխօգնություն, մեկը՝ բոլորի համար, բոլորը՝ մեկի համար:

Հավատարմություն կոմունիզմի գործին, սեր ղեպի սոցիալիստական հայրենիքը, ղեպի սոցիալիզմի երկրները:

Կոմունիստական վերաբերմունք աշխատանքի, հասարակության և հանրային ունեցվածքի նկատմամբ:

Կոնֆերանսների, թեմատիկ երեկոների վերաբերյալ գրադարանը կազմակերպում է գրքային ցուցահանդեսներ: Այդ ցուցահանդեսներում բացի գրքերից ու բրոշյուրներից ցուցադրվում են նաև թերթերի և ժուռնալների հոդվածներ, որոնք նվիրված են սովետական երիտասարդության կյանքին, աշխատանքին և ուսմանը: Այդ բնույթի նյութեր կարելի է գտնել

«Ավանդարդ», «Լենինյան ուղիով», «Կոմսոմոլեց», «Կոմսոմոլսկայա պրավդա», «Ադիտատորի բլոկնոտ» պարբերականներում: Կարելի է ցուցադրել նաև դեղարվեստական գրքեր, որոնցում պատկերված են մեր դարաշրջանի կոմունիզմ կառուցող երիտասարդ մարդկանց կերպարները:

**ԳԻՍՊՈՒՏՆԵՐ ՆՎԻՐՎԱՍ ԵՐԻՏԱՍԱՐԳՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԳԱՍՏԻԱՐԱՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑՆԵՐԻՆ**

Վերջին տարիներին գրադարանների աշխատանքում լայն տարածում ունի մասսայական աշխատանքի կարեւորագույն ձևերից մեկը՝ գիսպուտները: Սովորաբար դիսպուտներն անց են կացվում պարտիական ու կոմերիտական կազմակերպությունների հետ համատեղ:

Գիսպուտները հիմնականում նվիրված են լինում գաղափարական-բարոյական և քաղաքական հարցերին, Այդպիսի գիսպուտները մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում երիտասարդ ընթերցողների մեջ և հանդիսանում են երիտասարդության գաղափարական-քաղաքական դաստիարակության լավագույն միջոցը: Լավ կազմակերպված գիսպուտը հնարավորություն է տալիս երիտասարդությանը հարստացնելու իր գիտելիքները, ըմբռնելու պարտիայի քաղաքականությունը, օժանդակում է երիտասարդության Մարքս-Լենինյան աշխարհայացքի ձևավորմանը: Ահա թե ինչու խորհուրդ է տրվում գրադարանավարներին լայնորեն կիրառելու գաղափարական ներգործության այդ ձևը:

Գիսպուտը մասսայական աշխատանքի նպատակասլաց և աշխույժ ձևերից է, որը հնարավորություն է տալիս ընթերցողներին կատարելու կարծիքների ազատ փոփոխական: Գիսպուտին պետք է լրջորեն նախապատրաստվել, այնպես այն ոչ մի արդյունք չի տա:

Ինչպես պետք է նախապատրաստել գիսպուտը: Ամենից առաջ գրադարանը պարտիական և կոմերիտական կազմակեր-

պությունների հետ միասին պետք է կատարի թեմայի ճիշտ ընտրություն և կենտրոն օրվա հրատապ հարցերից և ընթերցողների պահանջներից:

Օրինակ, գիսպուտի համար կարելի է վերցնել այսպիսի թեմա՝ «Աշխատել և ապրել կոմունիստաբար», որը արդիական է և ընթերցողների մոտ կարող է հետաքրքրություն առաջացնել:

Գիսպուտի նախապատրաստման ժամանակաշրջանում անհրաժեշտ է կազմակերպել նշված թեմայով գրքային ցուցահանդես, որի շուրջը ընթերցողների հետ կարելի է անցկացնել զրույցներ: Գրադարանը նախօրոք մշակում է այն հարցերը, որոնք պետք է առաջադրվեն ընթերցողներին քննարկման համար: Միևնույն ժամանակ գրադարանավարը կոնսուլտանտի հետ միասին կազմում է տվյալ թեմայով հանձնարարական պրակտիկայի ցուցակ և ընթերցանության պլան: Այդ մասին տեղյակ է դարձվում ընթերցողներին, որպեսզի նրանք նախապատրաստվեն կյույթների համար:

Գիսպուտի նախապատրաստման շրջանում ընթերցողներին հանձնարարվում են այն հարցերը, որոնք քննարկման են դրվելու: Այնպես օրինակ, «Ապրել և աշխատել կոմունիստաբար» թեմայով գիսպուտի համար կարելի է հանձնարարել հետևյալ հարցերը:

Ինչպե՞ս եք դուք հասկանում «Իմ պարտքը հայրենիքի առաջ» խոսքը:

Ինչո՞ւ աշխատանքը մարդու համար համարվում է անհրաժեշտություն:

Ի՞նչ է նշանակում «Կուլտուրա աշխատանքի մեջ»:

Ի՞նչ է նշանակում զնահատել և բարձր պահել կուլեկտիվի պատիվը:

Ինչո՞ւ կոմունիստական աշխատանքի բրիգադների անդամներին անվանում են կոմունիզմի «Հետախույզներ»:

Ո՞վ ես դու, կոմունիզմի համար պայքարող մարտի՞կ, թե՞ քաղքե՞նի:

Ինչպիսի՞ հատկություններով է օժտված ձեր կարծիքով կոմունիստական հասարակություն կառուցող մարդը:

Կա՞ն արդյոք մեր շարքերում ինդիվիդուալիստներ և անտարբեր մարդիկ: Ինչո՞ւմն է նրանց վնասակարությունը և ինչպիսի՞ պայքար պետք է տարվի նրանց դեմ:

Ինչպիսին՞ կլինի մեր հասարակության վաղվա օրը: Ինչպիսի՞ն կլինի աշխատանքը կոմունիզմի ժամանակ: Ո՞ւմ ենք համարում կոմունիզմի մարտիկներ:

Կոմունիզմի փարոսների և կոմունիստական աշխատանքի բրիգադների դերը մեր օրերում:

Կմնա՞ն արդյոք կոմունիզմի ժամանակ անցյալի մնացուկները՝ պորտաբուժությունը, քաղբենիությունը, խուլիզանությունը: Ինչպե՞ս պետք է պայքարել նրանց դեմ այսօր:

Կոմունիստական հասարակության մարդու հիմնական գծերը:

Գրադարանը նշված հարցերի վերաբերյալ առանձնացնում է գրքեր, բրոշյուրներ, հոդվածներ և դրանք լայնորեն պրոպագանդում է ընթերցողների մեջ: Այդ աշխատանքում մեծ օգնություն կարող են ցույց տալ կոմերիտականները, որոնք պետք է ակտիվ կերպով մասնակցեն դիսպուտի նախապատրաստման և անցկացման աշխատանքներին:

Դիսպուտի մասին տրվում է հայտարարություն՝ թերթում, ազդիոյի միջոցով, արտագրական տեղամասերում, շրջիկներում գրքատարների միջոցով: Վերջիններս կարող են լինել ընտանիքներում և հանձնարարել ընթերցողներին գրականություն քննարկվող թեմայի վերաբերյալ: Որպեսզի դիսպուտը հաջող անցնի, անհրաժեշտ է կատարել նրա ղեկավարի ճիշտ ընտրություն, որը պետք է լինի քաղաքականապես պատրաստված, կուլտուրապես բարձր ու զարգացած անձնավորություն: Դիսպուտի ղեկավարը, որը միևնույն ժամանակ համարվում է նաև կոնսուլտանտ, պետք է կարողանա անհրա-

ժեշտ ուղղություն տալ դիսպուտին, առաջադրի երիտասարդ ընթերցողներին վիճելի հարցեր, հետևի նրանց քննարկման ընթացքին, հնարավորություն տա մասնակիցներին ազատ կերպով արտահայտելու իրենց մտքերը և օգնի ելույթ ունեցողներին տեսական հարցերը կապելու պրակտիկայի հետ, ելնելով տվյալ հիմնարկ-ձեռնարկության արտագրական խընդիրներից: Որպես դիսպուտի ղեկավար կարելի է ներգրավել դասատուներին, պրոպագանդիստներին, լեկտորիումի դասախոսներին:

Դիսպուտի ղեկավարումը լուրջ աշխատանք է, ստանձնելով այդ պարտականությունը, ղեկավարը պետք է աշխատի որքան կարելի է ավելի աշխույժ ու հետաքրքիր դարձնել դիսպուտը:

Դիսպուտի ղեկավարի ներածական խոսքից հետո, որը տեղի ունի ընդամենը 5—10 րոպե, հանդես են գալիս ընթերցողները: Պետք է նշել, որ այս միջոցառման մեջ ամենազխաժողը — ընթերցողների ելույթներն են, նրանց ակտիվությունը դիսպուտում, արտահայտված կարծիքները քննարկվող հարցերի վերաբերյալ: Ցանկալի է, որպեսզի ընթերցողները ելույթ ունենան տվյալ հարցի մասին իրենց սեփական մտքերով ու ղեռնատականներով, որպեսզի դիսպուտն անցնի մտքերի ազատ փոխանակման մթնոլորտում, աշխույժ և բովանդակալից: Ընթերցողների ելույթների ակտիվությունը 10—15 րոպեից ավելի չպետք է լինի, հակառակ դեպքում շատ քչերը կկարողանան ելույթ ունենալ, իսկ ինչքան շատ արտահայտվողներ լինեն, այնքան հետաքրքիր կանցնի դիսպուտը:

Դիսպուտի եզրափակիչ մասում հանդես է գալիս ղեկավարը, որը լրացնում և պարզաբանում է այն հարցերը, որոնք անհրաժեշտ բացատրություն չեն ստացել ելույթներում: Դիսպուտի ղեկավարը պետք է ամփոփի և իր վերջնական խոսքն ասի քննարկվող հարցերի վերաբերյալ:

Դիսպուտը պետք է ուղեկցվի տվյալ թեմայի վերաբերյալ

գրքային ցուցահանդեսով, պլակատով, գրականութեան բաց ցուցադրումով, քանի որ դիսպուտի անցկացումը սերտորեն կապված է գրքի պրոպագանդայի հետ:

**ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼԻՉՄԻ
ՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐԱԲՆՐՅԱԼ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ**

Կոմունիստական դաստիարակութեան կարևորագույն հարցերից մեկը սովետական հայրենասիրութեան և սոցիալիստական ինտերնացիոնալիզմի դաստիարակութունն է:

Հայրենասիրութունը և ինտերնացիոնալիզմը մարմնավորվում են իրենց հայրենիքին, սոցիալիստական երկրների ամբողջ համագործակցութեան նվիրվածութեան ու հավատարմութեան մեջ, բանվոր դասակարգի, բոլոր երկրների աշխատավորութեան հետ եղբայրական համերաշխութեան մեջ: ՍՍՌՄ բոլոր ժողովուրդների սերը իրենց բաղձալոգ հայրենիքի նկատմամբ օրդանապես կապված է մյուս սոցիալիստական երկրների ժողովուրդների, ամբողջ աշխարհի աշխատավորների նկատմամբ տածվող հարգանքի ու եղբայրական բարեկամութեան ղգացմունքի հետ:

Գրադարանավարը գրականութեան ակտիվ պրոպագանդայով դաստիարակում է սովետական մարդկանց մեջ հավատարմութուն կոմունիզմի մեծ գործին, սեր սոցիալիստական հայրենիքի, կոմունիստական պարտիայի նկատմամբ, հասարակական պարտքի գիտակցում, սոցիալիստական ինտերնացիոնալիզմ, եղբայրական համերաշխութուն ժողովուրդների միջև:

Գրադարանավարը գրքի միջոցով ընթերցողների մեջ առաջացնում է Սովետական հայրենիքին նվիրվածութեան, հանրային սեփականութեան ու աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի, սոցիալիստական հումանիզմի, արիության, հերոսութեան, կարգապահութեան և կոլեկտիվիզմի ղգացմունքներ:

Գրադարանավարը ընթերցողների առաջ պետք է բացա-

հայտի մեր Հայրենիքի վսեմութունն ու մեծութունը, նրա բնական հարստութունները, սովետական ժողովրդի հերոսական անցյալը, սոցիալիզմի և կոմունիզմի կառուցման գործում ձեռք բերված հաջողութունները: Գրադարանները կարող են կազմակերպել բանավոր ու ցուցադրական մասսայական միջոցառումներ նվիրված Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռեյուցիային, ՍՍՌՄ էկոնոմիկայի, գիտութեան, կուլտուրայի և արվեստի նվաճումներին, Սովետական Միութեան ժողովուրդների պատմութեանը, նրա անցյալին ու ներկային, կոմունիստական շինարարութեան կառուցմանը մեր երկրում, խամ ու խոսքի հողերի յուրացմանը, մեր հայրենիքի անհամար հարստութուններին, սոցիալիստական ինդուստրիայի ու գյուղատնտեսության ղարգացմանը, սովետական հզոր բանակին, նրա հերոսական պատմութեանը և այլն: Այդ միջոցառումներն անցկացնելու համար կարելի է նկատի ունենալ ներքոհիշյալ թեմաները՝

Մենք կառուցում ենք կոմունիզմ:

Սովետական ժողովրդի հերոսական անցյալը:

Հզոր է ու գեղեցիկ մեր երկիրը:

Հայրենիքի քարտեզի առաջ:

Ուսումնասիրիր քո երկիրը:

Մոսկվան — ՍՍՌՄ մայրաքաղաքն է:

ՍՍՌՄ ժողովրդական տնտեսության ղարգացման յոթնամյա պլանը:

Մեր այսօրն ու վաղը:

Սովետական Հայաստանի բնական հարստութունները:

Ինչ տվեց Հոկտեմբերը հայ ժողովրդին:

Հայ ժողովրդի անցյալն ու ներկան:

Հերոսներն անմահ են:

Հայ ժողովրդի ղավակները Հայրենական Մեծ պատերազմում:

Ինչ կարդալ սովետական հայրենասիրութեան մասին:

Ինչ կարդալ սոցիալիստական ինտերնացիոնալիզմի մասին:

- Մարքսիզմ-լենինիզմը միջազգային կոմունիստական շարժման գաղափարական հիմքն է:
- Հանուն միջազգային կոմունիստական շարժման միասնության և համախմբվածության:
- Խաղաղության պաշտպանությունը և ժողովուրդների ակտիվ պայքարը նոր պատերազմի սպառնալիքի դեմ՝ մեր ինտերնացիոնալ պարտքն է:
- Բոլոր երկրների դեմոկրատական շարժումների, ճշնշված ժողովուրդների ազգային-ազատագրական շարժումների պաշտպանությունը՝ սոցիալիստական երկրների ինտերնացիոնալ պարտքն է:
- Պրոլետարական ինտերնացիոնալիզմը մեր գարաշըրջանի ռեուլյուցիոն գրոշն է:
- Սովետական հայրենասիրության և ինտերնացիոնալիզմի գաստիարակության հարցերի վերաբերյալ գրականության պրոպագանդայի համար կարելի է օգտվել հետևյալ դրքերից՝
- Լենին Վ. Ի. Բոլորս պայքարի ընդդեմ Դենիկինի: (ՌԿ(Բ)Պ Կենտկոմի նամակը պարտիայի կազմակերպություններին): Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 29, էջ 535—559:
- Լենին Վ. Ի. Բնկեր բանվորներ, դնոնք վերջին վճռական մարտի: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 28, էջ 48—53:
- Լենին Վ. Ի. Ի պաշտպանություն սոցիալիստական հայրենիքի: Ժողովածու: Քաղ. գրակ. Պետհրատ, 1940. 126 էջ:
- Լենին Վ. Ի. Ծանր, բայց անհրաժեշտ դաս: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 27, էջ 54—59:
- Լենին Վ. Ի. Նամակ բանվորներին և գյուղացիներին Կոչակի դեմ տարած հաղթանակի առթիվ: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 29, էջ 686—696:
- Լենին Վ. Ի. Սոցիալիստական հայրենիքը վտանգի մեջ է: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 27, էջ 17—19:
- Մաբսս Կ., Էնգելս Ֆ. և Լենին Վ. Ի. Պրոլետարական ին-

- տերնացիոնալիզմի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 705 էջ: (ՍՄԿՊ Կենտկոմին կից մարքսիզմ-լենինիզմի ինստ-ի հայկ. ֆիլիալ):
- Լենին Վ. Ի. Ազգային իրավահավասարություն: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 20, էջ 287—289:
- Լենին Վ. Ի. Ազգային և ազգային-գաղութային հարցի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 794 էջ: (ՍՄԿՊ Կենտկոմին կից մարքսիզմ-լենինիզմի ինստ.):
- Լենին Վ. Ի. Բանվոր դասակարգը և ազգային հարցը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 19, էջ 91—93:
- Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության ինտերնացիոնալ: (Ուրվագիծ): 1916 թ. դեկտեմբեր: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 23, էջ 208—213:
- Լենին Վ. Ի. Կոմունիստական ինտերնացիոնալի երկրորդ կոնգրեսը, 1920 թ. հուլիսի 19-ից օգոստոսի 7-ը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 255—320:
- Լենին Վ. Ի. «Զախություն» մանկական հիվանդությունը կոմունիզմի մեջ»: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 1—131:
- Լենին Վ. Ի. Մեր օրերի գլխավոր խնդիրը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 27, էջ 179—185:
- Լենին Վ. Ի. Վելիկոռուսների ազգային հպարտության մասին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 21, էջ 117—122:
- Լենին Վ. Ի. Քննադատական դիտողություններ ազգային հարցի մասին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 20, էջ 1—46:
- Լենին Վ. Ի. Սոցիալիստական ռեուլյուցիան և ազգերի ինքնորոշման իրավունքը: (Թեզիսներ): Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 22, էջ 183—201:
- Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի պատմությունը: Եր., Հայպետհրատ, 1963.
- Գլ. 9, բաժին 3. Երրորդ կոմունիստական ինտերնացիոնալի կազմվելը: Պարտիայի 8-րդ համագումարը, էջ 358—367:
- Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիրը: Եր., Հայպետհրատ, 1961.
- Մաս 1-ին, բաժին 3. Սոցիալիզմի համաշխարհային սիստեմը, էջ 21—29:

Առաջին ինտերնացիոնալի հարյուրամյակը: 1864—1964: ՄՄԿՊ Կենտկոմին կից մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտի թեզիսները: «Սովետ. Հայաստան», 1964, սեպտեմբեր 12 և 17:

Կալինին Մ. Ի. Կոմերիտմիության փառապանծ ուղին: Եր., Հայպետհրատ, 1939. 103 էջ:

Սուալով Մ. Ա. Միջազգային կոմունիստական շարժման համախմբվածության համար ՄՄԿՊ պայքարի մասին: Զեկուցում ՄՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1964 թ. փետրվարի 14-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1964. 143 էջ:

Պոնոմաբով Բ. Ն. Պրոլետարական ինտերնացիոնալիզմը մեր դարաշրջանի բևեռացիոն դրոշմ է: Զեկուցում առաջին ինտերնացիոնալի 100-ամյակին նվիրված Մոսկվայի հանդիսավոր ժողովում: «Սովետ. Հայաստան», 1964, 29 սեպտ., էջ 1—4:

Մեր մեծ հայրենիքը: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 684 էջ:

Գազարին Յու. Ա. Ծանապարհ դեպի տիեզերք: Սովետական Միության օդաչու տիեզերագնացի պատմածը: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 217 էջ:

Գանյուշկին Վ. և Պանկին Բ. Ինչու հինգ շքանշան կա կոմերիտմիության գրոշին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 149 էջ:

Գուրովա Օ. Գ. Մխրագործության համար կյանքում միշտ էլ տեղ կա: Եր., 1958. 32 էջ:

Գրիգորյան Մ. Սովետական Միության հայ հերոսները Կովկասի պաշտպանության համար մղած մարտերում: Եր., ՀՍՍՌ ԳԱ հրատ., 1959. 60 էջ:

Եղիազարյան Ա. Մ. Սոցիալիստական ազգերի զարգացման օրինաչափությունները և ինտերնացիոնալ դաստիարակությունը: Եր., 1964. 29 էջ:

Ղազանջյան Վ. Սովետական հայրենասիրության մեծ ուժը: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 56 էջ:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԿՍԻՆՅ ՀԱՄԱԿՈՂՄԱՆԻ ՈՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՋԱՐԳԱՅՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳԲԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՆ

Կոմունիզմ կոտուցողը պետք է լինի համակողմանիորեն զարգացած մարդ, որը իր մեջ զուգորդում է հոգևոր հարըստություն, բարոյական մաքրություն, զարգացած գեղարվեստական ճաշակ և ֆիզիկական կատարելություն:

Պարտիան խնդիր է դրել այսօր, դաստիարակել կոմունիստական վաղվա մարդուն: Կոմունիզմի հաղթանակի համար պայքարը պահանջում է սովետական մարդու բազմակողմանի, ներդաշնակ զարգացում: Իսկ դա նշանակում է ոչ միայն տիրապետել բնության, տեխնիկայի, հասարակության վերաբերյալ եղած գիտական գիտելիքների ամբողջ գումարին, այլև սովորել այդ գիտելիքները պրակտիկ կերպով օգտագործել կոմունիստական շինարարությանը անմիջական աշխատանքային մասնակցություն ցույց տալու համար: Սակայն մեզ հարկավոր է ոչ միայն սլարդպես գիտելիքների յուրացում, այլ գրանց վերածումը գաղափարական խոր համոզմունքների:

Կոմունիստական դաստիարակության պրոցեսը բազմակողմանի է: Այն իր մեջ ընդգրկում է աշխատանքային, մտավոր, ֆիզիկական և էսթետիկական դաստիարակությունը: Բայց կոմունիստական դաստիարակության մեջ գլխավորը, առանց որի չի կարելի ճիշտ իրացնել նրա մյուս բոլոր կողմերը, բարոյական դաստիարակությունն է: «Ժամանակակից երիտասարդության դաստիարակության, կրթության և ուսուցման ամբողջ գործը,— ասել է Լենինը,— պետք է լինի կոմունիստական բարոյականության դաստիարակումը նրա մոտ»¹:

Գրադարանների խնդիրն է գրքի միջոցով երիտասարդ ընթերցողների մեջ լայնորեն պրոպագանդել բնության, հաստ-

¹ Վ. Ի. Լենին, Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 353:

րակական կյանքի, աշխատանքի, արվեստի և գրական երկերի համայնքն ու գեղեցկությունները զգալու և ընկալելու, դրանք ճիշտ հասկանալու և գնահատելու ունակություններ:

Էսթետիկական դաստիարակության զծով հանձնարարվող գրականությունը աջակցում է երիտասարդությունը գեղարվեստական բարձր ճաշակ, վարքի ու համակեցություն կուլտուրական նորմաներ ու կանոններ կատարելու հմտություններ ձևող բերելուն: Նա միաժամանակ պետք է օղնի ձևող բերելու ստեղծագործական կարողություններ ու հմտություններ վայելչագրության, նկարչության, երգեցողության, երաժշտության, գեղարվեստական ընթերցանության և այլ ասպարեղներում:

Վ. Ի. Լենինը ուսուցանում է, որ ինչպես կոմունիստական դաստիարակության մյուս բաղկացուցիչ մասերը, այնպես էլ էսթետիկական դաստիարակությունը պետք է զաղափարապես հագեցված լինի: Վ. Ի. Լենինը իր «Պարտիական կազմակերպություն և պարտիական գրականություն», «Պրոլետարական կուլտուրայի մասին», «Կինոխրոնիկայի թեմատիկայի մասին» և բազմաթիվ այլ հոդվածներում ու ելույթներում մատնանշում է, որ էսթետիկական դաստիարակության բովանդակությունը պետք է սերտորեն կապված լինի «Քաղաքական գրագիտության և կոմունիստական աշխարհայացքի հիմունքների» հետ:

Սովորողների մեջ անհրաժեշտ է զարգացնել գեղարվեստական նկարագրությունները, պատկերները, կերպարները, համեմատությունները և գեղարվեստական այլ միջոցները հասկանալու, վերլուծելու կարողություն, բննադատական վերաբերմունք դեպի արվեստի երկերը, գեղարվեստական զիրքը: Այդ նպատակով գրագրանները լայնորեն կիրառում են ընթերցողների մոտ մեծ մասսայականություն վայելող գրքի պրոպագանդայի այնպիսի ձևեր, ինչպիսիք են գրական-գեղարվեստական երեկոները, դիսպուտները, ընթերցողական կոնֆերանսները, գրքի կոլեկտիվ քննարկումները և ցուցահանդեսները:

Սովետական մարդու համակողմանի և ներդաշնակ դաս-գացմանը օգնելու համար ընթերցողներին կարելի է հանձնարարել հետևյալ գրականությունը՝

Մարտիս Կ. Էնգելս Ֆ. Արվեստի մասին: 2 հատորով: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 781 էջ:

Լենին Վ. Ի. Գրականության մասին: Հոդվածների և հատվածների ժողովածու: Եր., Հայպետհրատ, 1948, 218 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կուլտուրայի և արվեստի մասին: (Ժողովածու): Եր., Հայպետհրատ, 1958. 683 էջ:

Սովետական Միության Կոմունիստական պարտիայի ծրագիրը: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 176 էջ:

Կրուպսկայա Ն. Կ. Կուլտուր-լուսավորական աշխատանքի մասին: Ընտիր հոդվածներ և ճառեր: Եր., 1958. 212 էջ:

Ուլյանովա Ա. Ի. Սերը դեպի երաժշտությունը: «Հիշողություններ Վլադիմիր Իլյիչ Լենինի մասին» գրքում: Հտ. 1: Եր., Հայպետհրատ, 1957, էջ 91—93:

Միլիոնների գեղարվեստական ստեղծագործությունը: («Պրավդա»-ի հունվարի 18-ի առաջնորդը): «Սովետ. Հայաստան», 1962, 19 հունվարի:

Իլյիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963.

Գլ. 3-րդ, բաժին 3. Գրականությունը և արվեստը դաստիարակության զորեղ միջոց են, էջ 82—91:

Դաստիարակել գեղարվեստական բարձր ճաշակ: (Առաջնորդող): «Գրական թերթ», 1962, 15 հունիսի:

Նոր մարդու գեղագիտական դաստիարակությունը կարեվոր խնդիր է: (Առաջնորդող): «Գրական թերթ», 1961, 17 փետրվարի:

Աղոյան Ա. Կյանքի իմաստն ու գեղեցկությունը: «Լենինյան ուղիով», 1961, № 7, էջ 30—42.

Էսթետիկական դաստիարակությունը տարրական զպրուցում: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 248 էջ:

Թելունց Ա. Կոմունիզմը և մարդու բազմակողմանի զարգացումը: «Լենինյան ուղիով» 1961, № 12, էջ 20—29:

Խաչատրյան Գ. Կոմունիզմը և կուլտուրան: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 55 էջ:

Մակարենկո Ա. Ս. Մանկավարժական ընտիր երկեր: Եր., Հայպետհրատ, 1950. 447 էջ:

Մեխումյան Մ. Ս. էսթետիկական դաստիարակության ընդհանուր խնդիրներն ու կենսագործման մի քանի ուղիները: Եր., 1961. 93 էջ:

Չարչոլյան Ա. Սովետական ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը: Եր., Հայպետհրատ, 1957. 100 էջ:

Սիմոնյան Ա. Արվեստի հարցերը պարսիայի նոր ծրագրում: «Սովետ. արվեստ», 1962, № 2, էջ 1—5:

**ՄԱՐԳԱՆՑ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԿԱՊԻՏԱԼԻՉՄԻ
ՄՆԱՑՈՒԿՆԵՐԻ ՀԱՂԹԱՀԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԳԱՆ**

Նոր մարդու, կոմունիստական հասարակություն կառուցող քաղաքացու դաստիարակության հարցը անմիջականորեն կապված է այն պայքարի հետ, որ մղվում է բուրժուական գաղափարախոսության դեմ, սովետական մարդկանց գիտակցության մեջ անցյալի մնացուկների դեմ:

Սովետական մարդկանց գիտակցությունից կապիտալիզմի վերջին մնացուկների լրիվ հաղթահարումը սոցիալիզմից կոմունիզմին անցնելու անհրաժեշտ պայմաններից մեկն է:

Խոսելով սոցիալական հին երևույթների մասին, որոնք շարունակում են իրենց գոյությունը նաև նոր հասարակարգի օրոք, Մարքսը «Գոթայի ծրագրի քննադատությունը» աշխատության մեջ նշում է, որ «...Այդ թերություններն անխուսափելի են կոմունիստական հասարակության առաջին փուլում, նրա այն վիճակում, երբ նա երկարատև երկուներից հետո ծնվում է կապիտալիստական հասարակությունից»¹:

1 Կ. Մարքս, Ֆ. էնգելս, Ընտիր երկեր, հտ. 2, Եր., Հայպետհրատ, 1950, էջ 19:

Սոցիալիստական հասարակության զարգացման սրուշակի էտապում կապիտալիզմի մնացուկները կարող են պահպանվել ինչպես էկոնոմիկայում, այնպես էլ իդեոլոգիայի մեջ: Այդ առթիվ Վ. Ի. Լենինը գրել է. «Իր առաջին փուլում, իր առաջին աստիճանի ժամանակ, կոմունիզմը դեռ չի կարող տնտեսապես լիովին հասուն լինել, լիովին ազատ լինել կապիտալիզմի տրադիցիաներից կամ հետքերից»¹:

Այսօր, մարդկանց գիտակցության մեջ անցյալի մնացուկների լրիվ հաղթահարման խնդիրը ստանում է ամենաանհետաձգելի անմիջական գործնական նշանակություն: Կոմունիստական պարտիան և սովետական ժողովուրդը անողոք պայքար են մղում բոլոր նրանց դեմ, ովքեր խանգարում են կոմունիզմի կառուցմանը, ովքեր ոտնահարում են մեր օրենքներն ու բարոյականությունը:

ՍՄԿՊ Կենտկոմի 1963 թ. հունիսյան պլենումը նշեց, որ «Մարդկանց գիտակցության մեջ անցյալի մնացուկների դեմ մղվող պայքարն, ըստ էության, պայքար է բուրժուական գաղափարախոսության մնացուկների դեմ: Մարդկանց գիտակցության մեջ եղած կապիտալիզմի մնացուկների դեմ ուղղված հարվածը ուղղակի հարված է բուրժուական գաղափարախոսությանը»²: Ձրիակերները, շորթողները, գողերը, սպեկուլյանտները, խուլիգանները մեզ խորթ գաղափարախոսության ու բարոյականության վերջին ապաստանն են: Նրանց դեմ անհրաժեշտ է մղել անհաշտ պայքար, օգտագործելով հասարակական ներգործության ամբողջ հզորությունը և սովետական օրենքի ամբողջ ուժը:

Անողոք պայքար պետք է մղել կաշառակերության, ստորաքարշովության, բյուրոկրատիզմի, ժողովրդական բարիքը հափշտակողների, զոփողների, պորտաբույծների, հանրային

1 Վ. Ի. Լենին, Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 25, էջ 613:
2 Լ. Ֆ. Իլյիչով, Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՍՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին, Եր., Հայպետհրատ, 1963. էջ 28:

սեփականությունը վատնողների, և կրոնական սնտախալաշտություն ղեկավարողների:

Գրադարանները գաղափարական ներդրություն կարևոր դերերից մեկի՝ գրքի պրոպագանդայով զգալի օգնություն կարող են ցույց տալ ընթերցողներին կոմունիստական աշխարհայացքի ձևավորման գործում:

Մարդկանց գիտակցության մեջ կասկածալից մնացուկների հաղթահարման վերաբերյալ գրականությունը պրոպագանդիստ նպատակով, գրադարանավարների հանձնարարվում է օգտվել հետևյալ թեմաներից՝

Վճռական մարտի իմպերիալիստական գաղափարաստություն ղեկավարողները:

Հարվածը անցյալի մնացուկներին՝ հարված է բուրժուական գաղափարաստությունը:

Հանրային սեփականությունը մարդկանց միջև նոր հարաբերություններ դաստիարակելու հիմքն է:

Նոր աշխարհայացք, նոր բարոյականություն ունեցող մարդը ձևավորվում է կուլեկտիվում:

Հանրային սեփականության նկատմամբ սոցիալիստական վերաբերմունքի դաստիարակումը:

Այն ամենը, ինչ ստեղծված է ժողովրդի աշխատանքով, պետք է ծառայի ժողովրդի շահերին:

Սովետական մարդկանց գիտակցությունը մաքրել հին աշխարհի բոլոր խոցերից:

Գաստիարակել կոմունիզմի ակտիվ ու գիտակից կոուլցողները:

Անողորմ պայքար մղենք պորտաբուրժուների, գուրդողների, ձրիակերների, շորթողների, գողերի, սպեկուլյանտների, հանրային սեփականությունը հափշտակողների և բյուրոկրատների դեմ:

Կոմունիստական վերաբերմունք ղեկավար աշխատանքը, ղեկավար հանրային հարստությունը:

Մեր հասարակության համար խորթ են այնպիսի երեվույթներ, ինչպիսիք են՝ հանրօգուտ աշխատանքից

հրաժարվելը, կաշառակերությունը, հարբեցողությունը, խուլիգանությունը:

Բոլոր ուժերով պայքարել մասնավոր սեփականության և բուրժուական հոգեբանության մնացուկների դեմ:

Հաստատակամ պայքար մղել կրոնական նախապաշարմունքների, սնտախալաշտությունների դեմ:

Ավելի լայնորեն ծավալել գիտա-աթեիստական աշխատանքը:

Կոմունիզմի համար անհրաժեշտ է պայքարել, նրան նվիրել բոլոր ուժերը:

Աշխատանքը բոլոր բարիքների ստեղծողն է:

Մարքսիզմ-լենինիզմը կրոնի մասին:

Կոմունիզմը և կրոնը:

Վ. Ի. Լենինի պայքարը կրոնի դեմ:

Գիտությունը և կրոնը:

Կրոնական սնահավատություններն ու նրանց վնասը:

Կրոնական բարոյականության հակաժողովրդական էությունը:

Կրոնը գիտության և առաջադիմության թշնամին է:

Կրոնը միջազգային ռեակցիայի պատվարն է:

Երիտասարդությանը՝ իր ռեվոլյուցիոն ժառանգորդին՝ պարտիան վստահում է մեծ գործեր:

Թող այլևի հողը հարբեցողների ու խուլիգանների ստաբերի տակ:

Նշված թեմաների շուրջը մասսայական միջոցառումներ անցկացնելու նպատակով գրադարանավարներին խորհուրդ է տրվում օգտվել հետևյալ գրականությունից՝

Մաքսիստ և Լենինիստ կրոնի մասին: (Ռուսերեն հրատարակություն):

Էնգելս Ֆ. Բնության դիալեկտիկա: Եր., Հայպետհրատ., 1957. 418 էջ:

Լենին Վ. Ի. Երիտասարդության միությունների խնդիրները: Երկեր 4-րդ հրատ., հտ. 31, էջ 343—366:

Լենին Վ. Ի. Սոցիալիզմը և կրոնը: Եր., Հայպետհրատ., 1960. 9 էջ:

Լենին Վ. Ի. Կրոնի մասին: (Ժողովածու): Եր., Հայպետհրատ, 1955. 100 էջ:

Լենին Վ. Ի. Թանվորական պարտիայի վերաբերմունքը դեպի կրոնը: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 15, էջ 500—515:

Լենին Վ. Ի. Մարտնչող մատերիալիզմի նշանակության մասին: Երկեր, 4-րդ հրատ., հտ. 33, էջ 266—279:

ՄՄԿՊ ծրագիր: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 176 էջ:

Արդի պայմաններում պարտիական պրոպագանդայի խընդիրների մասին: (ՄՄԿՊ Կենտկոմի 1960 թ. հունվարի 9-ի որոշումը): «Սովետ. Հայաստան», 1960. 12 հունվարի:

Կոմունիստական պարտիան և Սովետական կոոպերատիվները կրոնի և եկեղեցու մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 150 էջ:

Գիտությունը կրոնի դեմ: Եր., Հայպետհրատ, 1954. 81 էջ:

Իլլիչով Լ. Ֆ. Պարտիայի գաղափարական աշխատանքի հերթական խնդիրները: Զեկուցում ՄՄԿՊ Կենտկոմի պլենումում 1963 թ. հունիսի 18-ին: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 100 էջ:

Ալեխան Ա. Ն. Աթեիստական դաստիարակությունը զբոսայգում: Եր., Հայպետուսմանկհրատ, 1961. 28 էջ:

Անդրեևա Ն. Դարավոր առեղծվածներ: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 240 էջ:

Անդրիանովա Վ. Արդյոք միշտ է գոյություն ունենալու կրոնը: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 58 էջ:

Ամառով Ն. Քրիստոնեության ծագումը և նրա դասակարգային էությունը: Եր., 1952. 84 էջ:

Գասպարյան Ն. Մարքսիստական աթեիզմը, աթեիզմի բարձրագույն ձևն է: Եր., Երևանի համալս. հրատ., 1961. 53 էջ:

Գասպարյան Ն. Գիտության և կրոնի հակադրությունը: Եր., 1955. 38 էջ:

Գիտական աթեիզմի հիմունքները: Եր., Հայպետհրատ, 1963. 542 էջ:

Կինոսյան Ս. Լենինի պայքարը կրոնի դեմ: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 23 էջ:

Դարբինյան Վ. Հրաշքները և նրանց հերքումը քիմիայի կողմից: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 21 էջ:

Յարուլավսկի Ն. Կրոնի մասին: (Ժողովածու): Եր., Հայպետհրատ, 1959. 536 էջ:

Միտին Վ. Գիտա-աթեիստական պրոպագանդայի բովանդակությունը և խնդիրները ներկա պայմաններում: Եր., 1957. 37 էջ:

Սկվարցով-Ստեպանով Ի. Մտքեր կրոնի մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1954. 38 էջ:

Քատիկյան Հ. Սնտիստապաշտությունը վնասում է մարդուն: «Ազիտ-բլոկնոստ», 1960, № 9, էջ 18—28.

Ինչպես վարել գիտա-աթեիստական պրոպագանդան: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 15 էջ:

Թովմասյան Ա. Հանցավոր գործունեություն կրոնի և պաշտամունքի քողի տակ: Եր., Հայպետհրատ, 1961. 55 էջ:

Հաուրյունյան Ա. Օգնություն դասախոսին: (Նյութեր գիտա-աթեիստական պրոպագանդայի համար): Եր., 1959. 21 էջ:

Հաուրյունյան Ա. Աշխատավորների կոմունիստական դաստիարակությունը և կրոնական նախապաշարմունքների հաղթահարումը: Եր., 1957. 25 էջ:

Մենդարյան Ա. և Ալբալյան Գ. Հարեցողությունը հասարակական շարիք է: Եր., Հայպետհրատ, 1960. 40 էջ:

Մելիքյան Մ. Ա. Կապիտալիզմի մնացուկները մարդկանց գիտակցության մեջ և նրանց հաղթահարման ուղիները: Եր., Հայպետհրատ, 1955. 70 էջ:

Սանակյան Վ. Մի քանի սովորությունների և տրադիցիաների մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1962. 43 էջ:

Սևյան Վ. Կոմունիստական և կրոնական բարոյականության հակադրությունը: Եր., 1959. 186 էջ:

Քալաշյան Լ. Խ. Կապիտալիզմի մնացուկների մասին: Եր., Հայպետհրատ, 1958. 81 էջ:

ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԿԱՄՊԱՆԻԱՆԵՐԻՆ

Մեր երկրում քաղաքական մեծ վերելքի պայմաններում են անցնում հասարակական-քաղաքական կամայանիաները Սովետների ղեկավարության և ժողովրդական դատավորների ընտրությունները, մայիսի 1-ը, Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեվոլյուցիայի տարեդարձները և նշանավոր տարեթվերի տոնակատարությունները:

Գրադարանները այդ իրադարձությունները նշում են լայնորեն ծավալելով ագիտացիոն-մասսայական աշխատանք և կապելով այն հասարակական-քաղաքական գրականության պրոպագանդայի հետ:

Գրադարանը ագիտիկների, կուլտուրայի տան հետ միասին լայնորեն պրոպագանդում է գրքեր մեր մեծ Հայրենիքի, ՍՍՌՄ ժողովուրդների բարեկամության, Սովետական Միության նվաճումների մասին: Գրադարանավարը ագիտիկներում, արտադրական տեղամասերում կազմակերպում է զրույցներ, դրքային ցուցահանդեսներ, գրադարանային պլակատներ, որոնք ուղեկցվում են գրականության հանձնարարական ցանկերով նվիրված այս կամ այն քաղաքական կարևոր կամպանիային, ռեվոլյուցիոն և հիշարժան տարեթվերին, որոնք նպատակ ունեն օգնելու պարտիական կազմակերպություններին ագիտացիոն աշխատանքը ծավալելու դործում:

Գրադարանը օգնում է ընտրողներին ավելի խորն ուսումնասիրելու ՍՍՌՄ և Հայկական ՍՍՌ Կոնստիտուցիաները,

ընտրությունների կանոնադրությունը և ընտրական կամպանիայի հետ կապված մյուս գրականությունը, ինչպես նաև ծանոթացնում է առաջադրված թեկնածուների կենսագրությունների հետ:

Գրադարանը զգալի օգնություն կարող է ցույց տալ ագիտատորներին: Զեկուցումների և զրույցների ժամանակ գրադարանավարը ընտրում է գրականություն, տեղեկացնում է ագիտատորներին գրադարանում ստացված նոր գրքերի, ինչպես և ժուռնալների ու թերթերի այն հոդվածների մասին, որոնք նվիրված են հասարակական-քաղաքական կամպանիաներին:

Հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել այն երիտասարդ ընտրողներին, որոնք առաջին անգամն են մասնակցում ընտրություններին: Գրադարանը երիտասարդության համար կազմակերպում է թեմատիկ երկուսներ և ցուցահանդեսներ հետևյալ թեմաներով՝ «Սովետական պետությունը աշխարհի ամենադեմոկրատական պետությունն է», «Սովետական Միությունը խաղաղության և ժողովուրդների անվտանգության պատվարն է», «ՍՍՌՄ ժողովուրդների բարեկամությունը մեր հայրենիքի ուժի և հզորության աղբյուրն է», «Ժողովրդի բարեկեցության մասին հոգատարությունը ՍՄԿ-ի և Սովետական պետության գործունեության բարձրագույն օրենքն է», «Մեր բեկեմունքները» և այլն: Ցուցահանդեսը փոխադրվում է այնտեղ, ուր պետք է տեղի ունենա երեկոն: Գրադարանավարը տեղեկացնում է երեկոյի մասին երիտասարդ ընթերցողներին և ընտրում է գրականություն ղեկուցողի համար:

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեվոլյուցիայի տարեդարձերի, կանանց միջազգային օրվա, մայիսի 1-ի, Կոնստիտուցիայի օրվա և այլ նշանավոր տարեթվերի առթիվ հանրագումարի են բերվում սովետական ժողովրդի հերոսական աշխատանքի արդյունքները:

Գրադարանավարը ունի շատ հնարավորություններ ընթերցողներին բացահայտելու Սովետական Միության նվաճումները և ժողովրդական տնտեսության, կուլտուրայի ու գիտու-

թյան զարգացման հեռանկարները ՍՍՌՄ-ում: Այդ աշխատանքը գրադարանավարը կատարում է ինչպես արոնեմ տում, այնպես էլ ընթերցասրահում ընթերցողի հետ տարվանհատական աշխատանքի ժամանակ:

Գրադարանավարը պետք է հետևի ընթացիկ կյանքի իրագարձություններին, իմանա թե յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում որ հարցերն են ամենից ավելի կարևորը, կարողանա կատարել գրականության ճիշտ ընտրություն և հանձնարարում:

Հասարակական-քաղաքական զրքերն ու ժուռնալները ընթերցողների մեջ հաջողությամբ պրոպագանդելու նպատակով անհրաժեշտ է որ գրադարանավարն ազնվիտրեն մասնակցի քաղաքի, շրջանի և գյուղի հասարակական կյանքին: Այն գրադարանավարը, որն ամենօրյա շփման մեջ է լինում արտադրության մեջ աշխատողների կամ կոլտնտեսականների հետ, կարող է հաշվի առնել, թե նրանց ինչ հարցեր են հուզում ու հետաքրքրում, ինչպիսի հոգատարություն են նրանք ցուցաբերում հասարակական տնտեսության նկատմամբ, ինչ վերաբերմունք են ցույց տալիս ընթացիկ քաղաքական դեպքերի նկատմամբ, ինչպիսին է նրանց ձգտումը դեպի քաղաքական լուսավորությունը և այլն: Ելնելով այդ բոլորից գրադարանավարը պետք է որոշի, թե ընթերցողների այս կամ այն խմբի ուշադրությունը ի՞նչ թեմաների ու հարցերի վրա հրավիրել, ի՞նչ զրքեր են պետք բնակչության պահանջներավարարելու համար:

Գրադարանավարին անհրաժեշտ է սերտ կապ պահպան պրոպագանդիստների և ագիտատորների հետ, անհրաժեշտություն ղեպքում նրանց դիմել արդիական քաղաքական հուզահարցերի պարզաբանման կապակցությամբ, կոնսուլտացիայի մեջ մտնել առանձին մասնագետների, դասատուների հետ, հաճախակի դիմել քաղաքական լուսավորության պարտիական կաբինետին:

Հասարակական-քաղաքական կամպանիաների, նշանատարեթվերի առթիվ, պարտիայի և կառավարության որ

ների պրոպագանդան կապակցությամբ գրականության հանարարական ցանկեր են կազմվում Ա. Մյասնիկյանի անվան Պետական ռեսպուբլիկական գրադարանի կողմից: Զրքերի մատենագիտական հանձնարարական ցուցակներ, տեսություններ և գրախոսություններ են տպագրվում նաև «Կոմունիստ», «Լենինյան ուղիով», «Կուլտուր-ուսավորական աշխատանք», «Вопре КНИГ» ժուռնալներում: Գրականության ցուցակներ տպագրվում են նաև «Ագիտատորի բրոյնոտ»-ում և այլ ժուռնալներում ու թերթերում:

Մենք այստեղ կանգ առնք հասարակական-քաղաքական որակաանության միայն առանձին թեմաների վրա, նույնիսկ շտապելով դրանք: Հասարակական-քաղաքական գրականության բազմադասությունը հնարավորություն կտա յուրաքանչյուր ընթերցողին ընտրելու գրականություն իր պահանջներին ու հետաքրքրության համապատասխան:

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՅԱՆԿ

Հասարակական-քաղաքական գրականության հետ տարվող աշխատանքում գրադարանավարներին մեծ օգնություն կատող են ցույց տալ մեթոդական և մատենագիտական ձեռնարկները:

Գրադարաններն իրենց ֆոնդերում պետք է ունենան հասարակական-քաղաքական թեմաներ ընդգրկող հանձնարարական գրականության հետևյալ ցանկերն ու մեթոդական նյութերը, որոնք հրատարակվել են Հայկ. ՍՍՌ Ա. Մյասնիկյանի անվան Պետական ռեսպուբլիկական գրադարանի կողմից:

Ահա գրանցից մի քանիսը՝

Վ. Ի. Լենինի աշխատությունների և նրա մասին կղած գրականության պրոպագանդան գրադարաններում: Եր., 1950. 86 էջ:

Լենինյան կոմերիտմիության 40-ամյակը: Մեթոդ. և բիբլ. նյութերի ժողովածու գրադարանների համար: Եր., 1958. 59 էջ:

ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի որոշումների և նյութերի պրոպագանդան գրադարաններում: Մեթոդական և բիբլիոգրաֆիական նյութեր: Եր., 1962. 104 էջ:

ՍՄԿՊ 21-րդ համագումարի որոշումների և նյութերի պրոպագանդան գրադարաններում: (Մեթոդական նյութեր)~ Եր., 1959. 69 էջ:

Սովետական Հայաստանի 40 տարին: (Մեթոդական և բիբլիոգրաֆիական նյութերի ժողովածու գրադարանների համար): Եր., 1960. 160 էջ:

Աշխատել և ապրել կոմունիստաբար: (Հանձնարարական գրականության ցանկ): Եր., 1964. 80 էջ:

Ալեքսանդր Մյասնիկյան: 1886—1925: Բիբլիոգրաֆիա: Եր., 1956. 149 էջ:

Ստեփան Շահումյան: 1878—1918: Բիբլիոգրաֆիա: Եր., 1957. 180 էջ:

Սուրեն Սպանդարյան: Բիբլիոգրաֆիա: Եր., 1959. 57 էջ:

Դպրոցականներին՝ ՍՄԿՊ 22-րդ համագումարի մասին: Եր., 1962. 60 էջ:

Երիտասարդությունը և կոմունիստական դաստիարակության հարցերը: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1963. 54 էջ:

Գյուլատնտեսությունը առաջավորները Հայկական ՍՍՌ-ում: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1962. 31 էջ:

Հայկական ՍՍՌ արդյունաբերության փարոսները: Հանձնարարական գրականության ցանկ: Եր., 1962. 23 էջ:

Կամո (Միմոն Տեր-Պետրոսյան): 1882—1922: Բիբլիոգրաֆիա: Եր., 1964. 73 էջ:

Հիշաբժան և նշանավոր տարեթվերի օրացույցներ: (Լույս է տեսնում եռամսյակը մեկ անգամ, սկսած 1956 թ.): Եր., 1956—1965 թթ.:

Կոստիկյան Հ. Հասարակական-քաղաքական գրականության մատենագիտություն: (Ուսումնական ձեռնարկ գրադարանային ֆակուլտետի ուսանողների համար): Եր., 1964. 361 էջ: (Հայկական ՍՍՌ կուլտուրայի մինիստրության կուլտ. լուս. հիմնարկների գործերի վարչություն):

Շահագիզյան Ալ. Գրադարանների աշխատանքը ՍՄԿՊ Կենտկոմի հունիսյան պլենումի որոշումների պրոպագանդան գործում: Եր., 1963. 89 էջ:

Մկրտչյան Գ. Գիտա-աթեիստական գիտելիքները մասսաներին: (Օգնություն գրադարանավարներին): Եր., 1962. 70 էջ:

Սիլվանյան Հ. Կոմունիստական շաբաթօրյակներից գեպի կոմունիստական աշխատանքի բրիգադաները: (Մեթոդական նամակ): Եր., 1959. 19 էջ:

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակական-ֆազական գրականության պրոպագանդայի խըն- դիրները	3
Հասարակական-ֆազական գրականության խնդրերի բացահայ- տումը գրադարաններում	5
Մարտիզմ-լենինիզմի հիմնադիրների աշխատությունների պրոպա- գանդան գրադարանում	12
Վ. Ի. Լենինի Երկերի և ճրագիցումների ու գործունեության վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան	17
Կոմունիստական պարտիայի և սովետական կառավարության սրո- շումների պրոպագանդան	33
ՍՄԿՊ պատմության վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան	35
Միջազգային քաղաքականության հարցերի վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան	40
Քաղաքատնտեսության հարցերի վերաբերյալ գրականու- թյան պրոպագանդան	45
Մարքս-լենինյան փիլիսոփայության վերաբերյալ դրակա- նության պրոպագանդան	46
ՍՍՌՄ-ում կոմունիստական հասարակության կառուցման վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան	48
Կոմունիստական դաստիարակության հարցերին նվիրված գրակա- նության պրոպագանդան	58
Աշխատանքի նկատմամբ կոմունիստական վերաբերմունքի մասին գրականության պրոպագանդան	63
Դիպլոմատներ նվիրված երիտասարդության կոմունիստական դաստիարակության հարցերին	76
Սովետական հայրենասիրության և ինտերնացիոնալիզմի հարցերի վերաբերյալ գրականության պրոպագան- դան	80
Սովետական մարդկանց համակողմանի ու ներդաշնակ զար- գացման վերաբերյալ գրականության պրոպագանդան	85
Մարդկանց դիտակցության մեջ կապիտալիզմի մնացուկ- ների հաղթահարման մասին գրականության պրո- պագանդան	88
Գրադարանի մասնակցությունը հասարակական-ֆազական կառ- պանիաներին	94
Հասարակական-ֆազական գրականության վերաբերյալ մեթոդա- կան և մտնենագիտական նյութերի հանձնարարական ցանկ	97

« Ազգային գրադարան

NL0134263

ԳԻՆԸ 20 ԿՈՊ.

11